

Prasō Ieisti Be Kvotos Dar 300,000 Asmenų

WASHINGTONAS, kovo 26. — Prez. Trumanas paprašė kongreso pratęsti birželio 30 d. besibaigiančią pabėgėlių globos programą ir trijų metų bėgy leisti įvažiuoti iš Europos į Ameriką dar 300,000 DP šalia normalių emigracinių kvotų.

Prezidentas prasō leidimo įsileisti per 3 metus 21,000 pabėgėlių iš komunistų okupuotų Rytų Europos kraštų, 22,500 Graikijos piliečių, 22,500 Olandijos piliečių, 117,000 italų iš Italijos ir Triesto ir 117,000 vokiečių ar iš kitų kraštų į Vokietiją atbėgusių ar atitremtų vokiečių kilmės asmenų. Be šių skaičių prezidentas dar prasō leisti įvažiuoti 7,500 pabėgėlių, kurie pagal besibaigiantį DP įstatymą buvo paruošti įvažiuoti, bet leistas skaičius buvo išsemtas.

Pabėgėliams Europoje globoti prezidentas paprašė naujų kreditų, bet nenurėdė sumos, nes dar nežinoma kiek truks kai bus išleista tam reikalui šiemet skirti 14.3 mil. dol.

Savo rašte kongresui prezidentas pabrėžia, kad Amerikos yra imigrantų kraštas ir negali uždaryti duris tiems, kurie ne dėl savo kaltės turėjo palikti savo kraštus gelbėdamiesi nuo priepauidos. Amerikos ūkis yra pajėgus priimti didesni skaičių imigrantų, kurie savo darbu ir sugebėjimais pasiektą ūkinę gerovę ne sumažins, bet padidins.

Prezidentas tvirtina, kad kas mėnesį iš komunistų valdomų kraštų atbėga apie 1000 asmenų ir viršum 15,000 vokiečių perbėga į Vakarų Vokietiją iš sovietų okupuotos zonos. Tie žmonės, kurie bėga nuo komunistų per minėtų laukus ir spygliuotų vielų tvoras, turi susilaukti globos ir įkurdinti ten, kur jie galės užsidirbti duoną. Europa yra perpildyta ir nauji pabėgėliai turi būti pervežti į skyles apgyventus kraštus. Tų asmenų transportui prezidentas ir paprašė naujų kreditų.

Suokalbis Nužudyti Adenauer

MUNICH. — Suokalbis prieš vakarinės Vokietijos vadą, kanclerį Konrad Adenauer, pasiuntimu bombos per pašta, užmušė Vokietijos policijos bombos ekspertą ir sužeidė dar keturius kitus asmenis. Bomba buvo užadresuota Adenaueriui, bet policija ją sustabdė. Bombos ekspertas Karl Reichert mirtinai buvo sužeistas bandydamas neutralizuoti siuntinį.

Prancuzai Puola Komunistus

SAIGON, Indokinja. — Prancuzai su visomis jėgomis puolė prieš penkis komunistų vadovaujamus prieš batalijonus, apie 5,000 vyrų, Thai Binh apylinkė, 50 mylių į piet-rytus nuo Hanoi. Prancuzų tikslas yra išvyti Vieminh sukilėlius iš Raudonos upės deltos, pirma negu balandžio mėnesio lietus sutrukdys militariškus veiksmus.

Prezidentas Sugrįžo I Baltuosius Namus

Washington. — Prezidentas Truman, po trijų savaitėjų atostogų Floridoj sugrįžo į naujus Baltuosius namus, pirmą kartą po trijų metų. Atnaujinti Baltuosius Namus ėmė apie tris ir pusę metų ir kainavo \$5,671,000.

Nr. 13 - tas

WORCESTER, MASS., Kovo (March) 29, 1952

Vol. XXXV

ŠEŠIOS VALANDOS IŠ NEW YORKO I LONDONĄ

LONDONAS, Anglija. — Howard K. Smith, vyriausias C.B.S. Europos korespondentas pranešė, kad į metą laiko, bus galima vieną dieną susisiekti iš New Yorko į Londoną ir atgal. Britų Užjūrų Oro Kelių korporacija pranešė apie pasaulio pirmą raketinių lėktuvų pasaziarinį susisiekimą. Korporacija pranešė, kad meto bėgy reguliariški skridimai prasidės tarp Bermuda ir New Yorko, taipgi Vak. Indijos salų.

Po sausio 1-mos, reguliariški skridimai prasidės tarp Londono ir New Yorko, kurie ims 6 valandas vietoj 16 kiek dabartiniu laiku. Tokiu būdu biznierių gali išskristi iš New Yorko po pusryčių, atlikti savo užduotį Londone, ten ir turėt užkandį ir paskui vakare sugrįžt vakarienes.

Gegužės antrą dieną, Bri-

tanija pradės pasaulio pirmą raketinių lėktuvų oro linijos susisiekimą, kada Britų Užjūrų Oro Kelių korporacijos nepaprastas raketinis lėktuvas. "De Havilland Comet" su pasaziariais nukris 6724 mylias į Johannesburg, Afriką į mažiau kaip 24 valandas. Gegužės 5-tą dieną, tas orlaivis grįž iš Johannesburg, ir paskui bus vienas skridimas kas savaitę per tą mėnesį. Birželio mėnesį, Kometo susisieki-mas bus tris sykius ten ir atgal per savaitę. Kometai vež 36 pasaziarius, taipgi bagažo ir pašto. Kelionės kainos bus tos pačios kaip ir kitiem lėktuvam. Kometai trumpai sustos Romoje, Beirut, Lebanon, Khar-toum, Sudan Entebbe, Uganda, Livingston, vak. Rhodesia. Skridimo laikas bus 18 val. 40 minučių.

SENATORIUS LODGE PASKELBE KANDIDATUOS PERRINKIMUI

BOSTON, Mass. — Suv. Valstijų senatorius, Henry Cabot Lodge formališkai pranešė, kad jis laikys kandidatūrą perrinkimui. Ne tik tai jis yra Massachusetts senatorius, bet ir yra tautinis Eisenhower į-prezidentus kampanijos vedėjas. Jisai buvo senatorius nuo 1936 metų, išskiriant tuos metus, kada jis pasitraukė laike Antrojo Pasaulinio karo tarnauti su armija už jurų.

Pranešant savo kandidatūrą del perrinkimo ateinančio rudens rinkimuose, senatorius Lodge prižadėjo: 1. Toliau dėti visas pastangas, kad pastatyt nuolatinę taiką, be kurios nebus galo aukštom taksom aukštom

pragyvenimo kainom ir karo sužeistų ir mirusių surašų skaičiui; 2. Imti griežtas priemones pataisyti Valstybės Departamenta, kad turėtų Amerikos žmonių pasitikėjimą; 3. Toliau dėti visas pastangas išsvystyti Amerikos oro pirmenybę, kurios taip tragiškai truksta šiandien; 4. Su savo visomis išgalėmis raginti, kad kuo daugiausia būtų privatiškų įmonių Massachusetts valstijoje. Senatorius Lodge prisiminė, kad jo visi pažadai duoti prieš paskutinius rinkimus buvo išpildyti. Jisai prasē Massachusetts valstijos paramos, kad galėtų toliau jiem patarnauti Suvienytų Valstijų Senate.

4,000 Jaunų Fašistų Demonstravo Romoje

ROMA. — Policija išvaikė 4,000 studentų, kurie demonstravo prieš Jungtines Valstijas, Britaniją ir Rusiją. Šie studentai demonstruodami, dainavo fašistines dainas, davė fašistinį pagarbą prieš parlamentą, reikalaudami Triesto grąžinimo Italijai.

Klausykitės

Oro Bangomis
Lietuviškos
Radio Programos
vad. J. JANUSH, Jr.
Iš WKNB Stoties
840 kc.

Sekm. nuo 11:30 iki 12 val. ryto

Stalinas Tapo Invalidas

LONDONAS, — Anglų žurnalas "Intelligence Digest" pranešė, kad Stalinas paskutiniu laiku nedalyvauja įvairiuose tautiškuose parengimuose, delto kad pasidares chronišku invalidu ir galis mirti bet kada. Šis žurnalas pirmas paskelbė apie atominę bombą Sovietų Sąjungoj. Jis rašo, kad ir šią žinią apie Staliną gavęs iš tų pačių patikimų šaltinių.

Trys Pabėgo Su \$681,000

DANVERS, Mass. Trys vyrai apvogė palydovų paliktą šarvuotą vežimą ir pabėgo su \$681,000. Ginkluoti palydovai buvo palikę vieną be apsaugos vežimą ir nuėję į vaistinę išgert kavos, apie 10:30 val., antradienio ryte. Taip greitai banditai apilėšė šarvuotą, kad pirma negu kas suprato, jie jau pavogtame automobily išvažiavo kaip žaibas su pinigais. Mergina, kuri dirba ir patarnavo palydovam matė banditus ir išsigandus nespėjo nė ištarti žodžius. Pavogtas automobilis paskui buvo paliktas Everett, Mass., Bostono priemiesty, penkiolika mylių į pietus iš čia. Policija išklausinėjo palydovus per ilgą valandą, bet negalėjo išaiskinti, kaip banditai galėjo atsirakinti duris, kur stovėjo pinigai.

Suv. Valstijos Tuojaus Išleis \$167,000,000

Kasdien Milit. Apsaugai

WASHINGTON, D. C. — Apginimo Sekretorius Lovett pasakė Kongresui, kad Suvienytos Valstijos neužilgo praleis \$167,000,000 kasdien militariškai apsaugai, kas tęsis iki 1954 metų pabaigos. Šis apskaitliavi-

SENATORIUS BRIDGES IR KLEINAS TAKSŲ TYRINĖJIME

WASHINGTON, D. C. — Kongreso taksų tyrinėtojai išklausė Baltimorės degtinės pirklio Hyman Harvey Klein liudijimą, kaip jis idėjo \$1,000 ir po dviejų metų uždirbo apie \$5,000,000 užsienio korporacijos grupėje, kur buvo vienas iš keturių dalininkų. Padirbęs šioj korporacijoje apie 2½ metų liko pelno apie dvidešimtis milijonų ir pasidalinus jam teko apie penki milijonai dolerių pelno. Klein paaiškino, kad jo kompanija nemokėjo Amerikai jokių mokesčių.

Toliau Kongreso taksų tyrinėtojų komitetas išklausinėjo senatorių Styles Bri-

dges (republikonas iš New Hampshire), kurs prisiekė, kad jo vienintelis reikalas su Kleino septynių milijonų dolerių taksų byla, buvo peritikrint, kad valdžia gautų kas jai priklauso ir kad taksų mokėtojas duotų kiek reikia. Bridges pareiškė, kad William Power Maloney, buvęs prie Teisingumo Departamento, dabar advokatas New Yorke prasē jo teirautis apie Kleino ir Grunewaldo taksų reikalą. Maloney buvo Grunewaldo gynėjas, kada Kongreso komitetas tyrinėjo taksų skandalus. Kleino ir Grunewaldo taksų reikalas dar neišrištas.

SUVIENYTOS VALST. VILIOJA MOKSLININKUS IŠ PO GELEŽINĖS UŽDANGOS

KEY WEST, Florida. — Prezidentas Trumanas užgynė, kad \$4,300,000 būtų išleista slaptai, kad mokslininkai galėtų pabėgti iš po Geležinės Uždangos. Prezidentas nebuvo patenkintas su mokslininkų išgelbėjimo programa, kurią vedė Suv. Valstijų Armija, taipgi ir vyriausybė kritikavo atsitiktinę būdą išnagrinėti kvalifikuotus asmenis kurie da-

bar pabėga į laisvus kraštus. Prezidentas Trumanas nori sustiprinti programą, kad pagerint priėmimą ir apgyvendinimą pabėgėlių nuo komunizmo su nepaprastais talentais kaip chemijos, matematikos ir atomo mokslininkų, daug iš kurių lošė svarbią rolę Rusijos atomiškos bombos išvystyme.

Užsiemimo Vėžis

mas remiasi daleidžiant, kad nei Korėjoj nei kur kitur karas vėl nekils. Apsaugos sekreorius ir kiti liudininkai tvirtai apgynė \$52,000,000-000 biudžetą reikalautą 1953 metam, pradedant sekančių liepos mėnesį. Apginimo sekretorius pareiškė, kad jeigu mes manome karas gali kilti neužilgo, tada kraštas turės kirsti į civilišką ekonomiką, nes mūsų apsauga ir nepriklausomybė gal bus pavojuje, bet jeigu paliaubos derybos nepasisektų, tuojaus biudžetas pakils.

CHICAGO, Ill. — Dr. John G. Downing, Bostono odos specialistas rašydamas Amerikos Medikališkos Sąjungos žurnale, kreipėsi į darbininkus, darbdavius ir gydytojus, kad bendrai veikt išvengimui užsiemimo vėžio. Jisai rašė, kad vėžį gali gauti darbininkai, kurie dirba prie suodžių, dervos, smalos, įvairių aliejų arba mineralinio aliejaus, ar radioaktyvų chemikalų. "Įmonių pavojai turi būti ištirti ir tinkamos priemonės turi būti įtaisytos išvengti susirgimų tarp darbininkų", jis sakė.

RICHARD HEALY COMPANY

Easter
Furs

4 Kailių Naturališkos Ukio (MINK) Udros

\$31.25 Už Kailį

Tokią vertę tai sunku kur kitur rasti... luksusiniai gilos spalvos udros (Natural Ranch Mink) puikiai išrinktuose keturių-kailių šalikuose. Kaip tik toji elegantiška išvaizda ką jūs pageidaujate, už stebėtinai kainas... jos taip žemos!

\$125.00

REAL ESTATE - JOSEPH J. GRIGAITIS

NUOSAVYBIŲ AGENTAS

169 GRAFTON STREET

RES. TEL. 6-7355 OFISAS 3-3488

PARDAVIMUI — 3 Seimynų Namas—Grynaus Pinigais \$5500.
3 Seimynų Namas po 6 kambarius, Gerame Padėjime \$8500
3 Seimynų Namas su vienu atskiru namu po 6 kambarius, centralinis šildymas — \$13,000, Geras Pirkiny.
Kostumieriai laukia. Prirašykite savo namą prie mano surašo.

GINSKY ir KUDARAUSKAS

Laidotuvių Direktorai

342 HARDING STREET - WORCESTER, MASS.

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Telephone — 5-5898
6-8788

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

LIETUVIAI VOKIETIJOJ

LIETUVOS VYTIS DACHAU KOPLYČIOJE

Pagarbėjusiame DACHAU katedroje nužudytųjų kalinių garbės kapinėse Bavarijos vyriausybė pastaė paminklinę koplyčia. Jos sienos bus papuoštos 32 tautų, kurių kaliniai katedroje žuvo, valstybės ženkais. Valstybių tarpe yra ir Lietuva. Lietuvos Vytis kabės šalia kitų valstybių ženklų, o apačioje bus lietuviškai parašas "LIETUVA".

PLB Vokietijos Krašto Valdyba Bavarijos įstaigoms davė autentišką Lietuvos Vytį ir pareiškė padėką už tokį prasmingą žuvusiųjų pagerbimą.

Stovyklų Lankymas Vokietijoje

PLB Vokietijos Krašto Valdybos švietimo inspektorius p. A. Venclauskas kovo mėn. 4 - 8 d. aplankė lietuvių bendruomenes Wehne, Luebecke, Neustädte, Spakenberge ir Hamburge, kartu inspektuodamas ir mokyklas.

Visose stovyklose Krašto Valdybos atstovas padarė susirinkusiems tautiečiams pranešimus ir atsakė į paklausimus. Neustädte ir Luebecke atgaivintos vargo mokyklos, kurios buvo nustosios mokytojų ir laikinai neveikė. Naujais mokytojais pakviesti: Neustädte p. E. Žilius, o Luebecke ponis Mamaitienė.

Didesnėse stovyklose pastebima gyva bendruomeninė veikla ir domėjimasis lietuvių reikalais. Blogiau yra mažose lietuvių grupėse Luebecke ir Hamburge, kur lietuviai gyvena išterpę į naujai apgyvendintus vokiečius. Be to, tokiose mažose grupėse labiau vyrauja paliečiai, seni žmonės bei moterėlės, palikę be sumanesniųjų tautiečių vadovybės.

Iškilmės Wehnen Lietuvių Kolonijoje

Wehnen lietuvių bendruomenė kovo mėn. pabaigoje rengia "Lietuvių Kolonijos vardo" tai bendruomenė suteikimo proga iškilmingą pobuvį, kuriame dalyvaus Regie rungsprezidentas, PLB Vokietijos Krašto Valdybos atstovai ir visa eilė augstų Oldenburgo srities vokiečių valdininkų bei švietimo institucijų ir organizacijų atstovai. Kolonija turės valdišką antspaūdą su Lietuvos Vytimi.

Tarptautinė Dainų, Chorų Iškilmėje Lietuvių Ir Latvių Chorai Pasirodė Gerai

BOSTON, MASS, kovo 16-tą, 3-čią val. po pietų, Bostono istoriškose Kings Chapel bažnyčioje įvyko Tarptautinis Dainų, choro, solo orkestro, instrumentalis spektaklis — koncertas. Šalia baltikos tautų grupių, lietuvių ir latvių dalyvavo ir juodukai.

Lietuvių Vyrų Choras

Lietuvių Vyrų choras, po vadovybe Juliaus Gaidelio sudainavo šešias dainas: "Miškų Gėlė", "Balnok Tėveli", "Stikliukėlis", "Ant Kalno", "Per Klausučių Ulytėlę", "Daina, Daina", lietuviškos liaudies dainos sudai notos gerai. Po lietuvių programoj dalyvavo tarptautinis choras, soprano, instrumento orkest-

Džiaugsmui Nebuvo Galo, Ašaros Per Skruostą Riedėjo

Džiaugsmui nebuvo galo, ašaros per skruostą riedėjo. Mintimis ir per šį mažą laikutį nuo širdies Jums, Amerikos tautiečiai ir BALFe, dėkojame už šią brangią dovaną. Mano maži vaikučiai krykštavo ir džiaugėsi matydami, kad jų mama džiaugiasi. Aš nežinau ar jie suprato kas yra dovana, to nežinau. Jų akutės spindėjo džiaugsmu. Su mintimis pas Jus Lukaičio Šeima (Cleverbrueck)

Jūsų maloni auka pasiekė mūsų šeimą Vokietijoje tranzito stovykloje Wentorfe, kurioje mes esame jau 6 mėn. Mūsų emigracijos reikalai užkliuvo dėl silpnos sveikatos stovio ir dėl sunkios mūsų mažos dukros ligos, kuri yra sirgusi vaikų paralyžium ir negali judinti abiejų kojų, bet vistiek mes norime pasiekti Ameriką ir nors vaikus išsaugoti Tėvynei Lietuvai ir Amerikai. Dar kartą dėkojame BALFui už pašalpą 20 DM sumoje.

Ambrazių šeima (Wentorf)

Per šitą mėnesį vėl gavome iš Tamsų taip didelę dovaną — 200 lbs. cukraus moksleiviams, kurių šiandien turime maitinti net 92. Priimkite ir perduokite visiems broliams Amerikoje gyvenantiems ir remiantiems BALFą širdingiausias šios gimnazijos mokinių ir mokytojų linkėjimus ir tikrą lietuvišką padėką. Mes stengsimės, kad Tamsų teikiama auka, sudėtos ir tą vienintelę pasaulyje lietuvių gimnaziją atneštų mūsų tautai ir Tėvynei gražių vaisių išmokslinto tremties lietuvių jaunimo būryje.

Vasario 16 Gimnazija (Diepholz)

Aš ir mano šeima dėkojam labai širdingai Amerikos lietuviams už tą siuntinį, kurį mums prisiuntė BALFo Istaiga Hannoverje. Mes labai džiaugiamės, nes tie drabužiai palengvina mūsų gyvenimą, nes už mano bedarbio pašalpą negalima drabužių pirkti. Tas kelias marškes turim taip išdalinti, kad dėl maisto užtektų, ir tai reikia labai skūpiai valgyti. Bet su mažais vaikais yra kiek blogiau, tie gražiai neprašo.

Karolis Lingis (Sudwey)

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

JAV-se vasario 16 d. iškilmingai paminėta taip pat Vašingtone. Ypač reikšmingu dalyku amerikiečių spauda laikoma faktą, kad prezidentas Trumanas ta proga priėmė ALTO delegaciją ir iš Lietuvos pabėgusius žvejus. ALTO delegaciją sudarė Šimutis, Grigaitis, Vaidyla, Kvetkus, Grigalius, Trečiokas, Laukaitis, Pivorūnas, Dargis ir Kižytė. Prezidentas pareiškė viltį, kad Lietuva su kt. pavergtomis tautomis greit atgaus laisvę, tik JAV tat nori pasiekti vengdamas karo. Kaip padėką už AB transliaciją, prezidentui Laico dir. Kižytė įteikė ALTO iš Lietuvos pogrindžio prisiųstą gintarinį laivelį. Per šimtus rankų, paštų ir kt. būdais toji Lietuvos didvyrių dovana galiausiai pasiekė New Yorką, o iš ten buvo perduota Prezidentui. Valst. Dep-te ta proga buvo pareikšta, jog pabaltiečių transliacijos neįvestos tik dėl techninių, bet ne politinių kliūčių. Šventės proga min. P. Žadeikis per AB pasakė kalbą, pažymėdamas, kad vasario 16-toji reiškia lietuvių idealų išsipildymo diena. Bolševikų įvestas krašte "rojus" panašus į Kražių skerdynių kartojimą. Vieningai Lietuvos laisvinimo taip pat siekia 85.000 Vakarų pasauly PLB susiorganizuotųjų Lietuvos piliečių. Prezid. Trumano tvirtas nusistatymas yra šis: nepripažinti Lietuvos okupacijos, kaip skandalingai neteisėto tarptau, įvykio, ir pripažinti Lietuvos, kaip valstybės, egzistavimą juridine ir praktine prasme. Pagaliau, ir vyr. Sovietų agentas Lietuvoje viešai kartuoja, kad sovietinė santvarka Lietuvoje įvesta tik padedant raudonajai armijai. Tokį metodą yra pasmerkęs net rusų komunizmo tėvas Leninas. Lietuvos karinė okupacija tegali būti tik laikinė.

Šventės proga min. P. Žadeikį sveikino visa eilė aukštų Valst. Dep-to pareigūnų, Pabaltijo valstybių pasiuntiniai ir kt. Iškilminguose priešpiečiuose dalyvavo Valst. Dep-to Baltijos, Lenkijos ir Čekoslovakijos sekretoriaus virš prof. H. C. Vedeler, jo padėjėjas W. Allen, Latvijos min. Feldmanis ir kt. Po ALTO suruoštos Willardo viešbutyje su 3 žvejais spec. konferencijos jie, L. Šimučio ir Dr. P. Grigaičio lydimi, atsilankė pasiuntinybėje ir painformavo apie padėtį Lietuvoje. Čikagos ir New Yorko lietuviams pasitvirste spec. sveikinimo žodyje pažymėjo, jog Lietuvos pasiektaisiais laimėjimais buvo nusteibinta Europa ir net Amerika, kai Lietuva praėjo kultūriškai ir ekonomiškai. Mūsų lietuviškas kelias į laimėjimą yra šis: diena iš dienos sąžiningai eiti savo pareigas, remti Tėvynės reikalus ir savo brolius varge, branginti tautines tradicijas, tvirtai laikytis krikščioniškosios moralės dėsnių ir tikėti Nepr. Lietuvos atstatymu. Pamaldos Nek. Prasiidėjimo bažnyčioje buvo suruoštos Liet. Draugijos Vašingtone rūpesčiu. Į jas atsilankė, be min. P. Žadeikio ir pasiuntinybės personalo, Valst. Dep-to pareigūnai Vedeler, Allan, MacGowan ir kt., o Draugijos suruoštuose priešpiečiuose dar dalyvavo DP komisionierius O'Connor, spaudos atstovai etc. Draugijos pirmininkė yra Amerikos lietuvė S. Steele. Čia vėl kalbas pasakė min. P. Žadeikis, DP komisijos komis. O'Connor ir ats. pulk. K. Škirpa. Vaisių metu suruošta taut. lėlių parodėlė aprašė "Cath. Standard" ir kt. Paskum min. P. Žadeikis pasakė kalbą apie vasario 16 d. reikšmę angliškai per Silver Springs, Md., radijo stotį WGAY. Koncertinę dalį sudarė ihmnas ir liet. dainos. Apie šventę gražų aprašymą įsidėjo "Times Herald" dienraštis. Pasiuntinybės patarėjas J. Kajeckas dalyvavo minėjime Baltimorėj ir ten pasakė kalbą. Vasar. 16 d. kongresas neposėdžiavo, bet vasario 16 d. išvakarėse ir vėliau buvo paskelbta visa eilė senatorių ir kongreso narių kalbų, pasakytų ta proga per posėdžius. Jos atspaustos "Congressional Record" leidinyse. / Ročestery leidžiamas "Democrat a. Chronicle" įsidėjo, kaip ir daug kur kitur, gražų aprašymą apie vietos lietuvių suruoštą minėjimą, pažymėdamas citatas iš vysk. Brizgio pamokslu H. Zemelio ir kitų nuopelnus etc. Nors nedidelė lietuvių kolonija, bet laisvinimo reikalui sudėjo per 1,000 dol.

New Yorkiečiai lietuviai nori pirkti namus, kur būtų visų lietuvių kultūrinis centras. Daugiausia iš buv. Lietuvos teatrų ir radiofono orkestro dalyvių Čikagoj sudarytas naujas koncertinis orkestras "Atžala", kuriam vadovauja koncertmeisteris St. Kalvaitis. Gyvųjų Kat. Rašytojų Galerija į savo narių tarpą išsirikino ir prof. Stasį Ylą. Buv. Lietuvos valstyb. teatro baletu artistė Irena Adomavičiūtė pakviesta pirmąja solistė ir Midwest Cosmopolitan Opera and Ballet Association. J. Tysliavienės iniciatyva rudenį, spalio 12 d., rengiamas pirmasis Pakaltijo tautų kompozitorių simfoninių kūrinių koncertas. / Netoli Livingstono seniau lietuviai Miliauskui priklausiusiame ūkyje statomos slėptuvės nuo at. bombų. Mataavimo, braižymo ir planų gaminimo darbus atlieka liet. emigrantas, tos rūšies darbus dirbęs Lietuvoje. / Už Lietuvos sienų nagrinėjimą prof. K. Pakštas jau užsiėmė lenkų dienr. "Dziennik Chicagoski". Panašų puolimą yra ir daugiau. / Pabaltiečių Amerikiečių Komitetui perorganizuoti jo pirm. G. Galva paruošė naują statutą, kurį jau priėmė latviai ir estai. Liet. Bendruomenė ir jį paskyrė lietuviams atstovauti prof. G. Galvą, Dr. P. Mačiulį ir Dr. J. Paplėną. / LTDU c. valdyba taip pasiskirstė pareigomis: pirm. R. Škipitis, kuriam nesenai suėjo 65 metai, vicepirm. P. Daudžvardis, sekret. Pranas Kavaliūnas, izd. M. Mackevičius, nariai — K. Žalkauskas, M. Kavolis ir J. Kasakaitis. Visi raštai ir pinigai siunčiami R. Škipičio vardu šiuo adresu: 3759 N. Wilton Ave., Chicago, Ill.

Organizuoti Glasgow kolonijos lietuviai, ir šmet, kaip ir kitais visais praėjusiais metais pasistengė šią 34-rių Lietuvos Nepriklausomybės metų sukaktį, kaip galima geriau ir rimčiau paminėti. Minėjimas buvo atliktas sekmadinį, 24 d. vasario, erdvioje Glasgow Blaivybės Dr-jos svetainėje, pusiau 4 val. po pietų. / Ši paminėjimą taip jautriai lietuviai atsiliepė, kad didelė ir erdvi svetainė, vos begalėjo sutalpinti abiejų lyčių lietuvių publiką, kurią sudarė ne tik vietiniai, bet ir iš kitų įvairių kolonijų atvykusieji lietuviai. Pirmiausia Škotijos lietuvių klebonas, gerb. kun. J. Gutauskas, išganinėje savo kalboje nušvietė šios dienos paminėjimo reikšmę ir svarbą, ir karštai kvietė visus būti ištikimiems vasario mėn. 16 d. — Lietuvos Nepriklausomybės idealui. Po jo kalbos, p. K. Savaniokas, pa-

deklamavo poeto p. B. Brazdžio "Malda". Reikia pažymėti, kad veik visą šio paminėjimo programos branduolį sudarė tai vaidinimas, kurį išpildė lietuvių jaunimo "Aušros" Dr-jos nariai. Scenoje jie pastatė jau daug kur žinomą veikalą "Aušros Sūnūs". Veikalas buvo suvaidinta itin gerai ir gabiai. Geriausiai, mano manymu, vaidino p. A. Jovaras, — Rūsteikos rolėje. Tačiau gerai atliko taipogi ir p-lė A. Miknevičiūtė, — Rūsteikienės, p. Petravičius, — Rūsteikos Sūnaus, p-nia O. Syvienė, — Knygnešės — Barbaros, o p. J. Syvas, — Šnipo roles. Kiti gi vaidino kiek silpniau. Veikalą režisavo, sceną tvarkė ir pats vaidino, buv. pereitųjų metų "Aušros" Dr-jos Centro pirmininkas, p. A. Jovaras, kuris itin didelio kredito užsitarnavo.

Po vaidinimui, Blaivybės Dr-jos choras, p-lės J. Sarafinaitės diriguojamas, gerai padainavo kelias pritaikintas dainas, o tautinių Lietuvos šokių grupė, gabiai išpildė kelis tautinių šokių numerius, kurie daug kam sukėlė nemažą susidomėjimą. Pasibaigus šiam grandioziniam paminėjimui, Tautos Fondo Glasgow skyriaus, buvo padaryta ir tam tikra Loterija, kad tik daugiau pinigų sukėlus, Lietuvos laisvės vadavimo kovai. Taigi kaip kitais visais metais, tai šmet, ypatingai, Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimas, visais atžvilgiais, reikia skaityti ypatingai pavykusiu.

Dar ypač yra pažymėtinas tas dalykas, kad šiam 34 metų Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimui Glasgow'e, ypatingą pasveikinimą ir paraginimą lietuviams kovoje už savo laisvę, yra atsčiusę "The Scottish League for European Freedom" pirmininkas, p. J. Stewart.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS PAMINĖJIMAS GLASGOW'E

— UNO komisija ištirti, galimi laisvi rinkimai visoje Vokietijoje, turinti posėdžiauti Berlyne. Sovietų zonos "vokiečių vyriausybė" dar neatsakė į kvietimą dalyvauti šioje komisijoje. Mums atrodo, kad iš tų šiuo dū nebūs grūdų.

J. Butkevičius

— UNO komisija ištirti, galimi laisvi rinkimai visoje Vokietijoje, turinti posėdžiauti Berlyne. Sovietų zonos "vokiečių vyriausybė" dar neatsakė į kvietimą dalyvauti šioje komisijoje. Mums atrodo, kad iš tų šiuo dū nebūs grūdų.

VISI Į LINKSMĄ IR PUIKŲ KONCERTĄ!

HARTFORDE

Š. m. BALANDŽIO (April) mėn. 20 D.

3-čią val. po pietų

Programą išpildys L.R.K.M. S-gos Worcester'io 5-tos Kuopos choras, vadovaujamas žinomos muzikės — MRS. G. KANEB.

Koncerte dalyvauja L.R.K.M. S-gos Centro Pirminkė Mrs. JULIA MACK, kuri žada pasakyti įdomią kalbą, be to dalyvauja didžiai visų gerb. PRELATAS J. AMBOTAS.

Po Koncerto bus šokiai, grieš žymi džiazo kapela, taip pat bus turtingas bufetas.

Maloniai prašome visus HARTFORD'o ir apylinkių lietuvius atsilankyti į šį pirmą kartą Hartford'e rengiamą Koncertą.

Iš anksto dėkojam: L.R.K.M. S-GOS KOMISIJA

COMPLETELY AUTOMATIC
4 Quart
PRESURMAT
automatic electric
PRESSURE
COOKER
\$39.95
(terms if desired)

No clock-timing... no gauge-watching. Simply set it and FORGET IT. It vents the air—maintains proper pressure—times itself—shuts itself off and releases pressure—automatically. Come in and see it now!

Worcester County Electric Company
Part of New England Electric System

Edward Yanover's
PACKAGE STORE
Ušilsko TADCASTER Alų
\$2.95 už dėžę, plus už bonkas.
Rusų Deklitas—VOBKA 100%
Ie kitus Alkoholinius Gėrimus
Vietiniai ir Importuoti Gėrimai
Pristatomi į Namus
Pašaukite Tel. 2-3381
278 Millbury gatvės
Pristatymas nemokamai—
perkant alaus dėžę

— JAV ir Japonija tariasi dėl draugiškumo sutarties.

LIETUVIAI SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

AMERIKOS LIETUVIS
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonite, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S.	\$2.00	In Foreign Countries	\$4.00
Two Years Subscription	\$3.50	Two Years Subscription	\$6.00
One Half Year	\$1.00	One Half Year	\$2.00

Single Copies — 10 cents
Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleista šeštadieniais leidžia: Josephine Leonite, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V.	\$2.00	Užsienioose — Kanadoje	\$4.00
Dviem Metam	\$3.50	Dviem Metam	\$6.00
Pusel Metu	\$1.00	Pusel Metu	\$2.00

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. KLAUSUTIS

Mūsų Dienų Ivykiai

Vakarų Demokratijos Šlubuoja, Nyksta Jų Jėga, O Marksistai Naudojasi Demokratijų Šlubavimu

PASTARIEJI du dvidešimtmečiai parodė vakarų pasaulio demokratijų dvasinį, moralinį ir politinį nuogumą ir šlubavimą. Prieškarinio laikotarpio demokratijų "flirtavimas" su social-fašizmo ir social-nacizmo tragiškai baigėsi Muenchene - demokratiškos kapituliacijos. Vėliaus mes matome tokį pat įvykį - "flirtavimą" ir politiška "arkliukais" maininkavimą vakarų demokratijų su marksistais - raudonojo internacionalo vadais karo metais. Pasekmės buvo skandalingos.

Ir dabar esame liūdininkais pokarinio laikotarpio politinės dramos vaidinimos tarptautinėje politikoje, kuri baigsis tragedija. Vakarų demokratijų eksponatoriai, neva mūsų liaudies prieteliai, tapo ne tik apvilti bet susidomėlavę, jaučia demokratijų įtakos smukimą, žėnones stoka demokratijų vadams pasitikėjimo. Demokratijų valstybininkai teisina savo politiką, ieško kelio į išeitį, bet neranda, jie yra supainioti, sukompromituoti autokratinių elementų - marksistų ir social-fašistų bei vokiškųjų načių.

Ir mūsų lietuviškam gyvenime Amerikoje partinių grupių vadai mažai pasitikėjimo turi liaudyje. Mūsų visuomenė žiūri į partinių bet kokią veiklą su nepasitikėjimu. Kodėl? Todėl, kad visuomenė bešališkai galvojanči, kad ji mato partinių grupių vadų savitarpinę antipatiją, stoka pas juos vienybės, praktiškos lietuviškos nuotaikos ir glaudumo su visuomenė. Daug mūsų "išgarsėjusių" demokratų - socialistų, liaudininkų ir kitokių nuėjo su marksistais ir su fašistais. Tokią padėtį matome kitų tautų žmonių politinėse grupėse. Pavyzdžiui: pas prancūzus, britus, italus, grekus ir kitų tautų žmones. Štai kam mes matome vakarų demokratijų nuogumą ir šlubavimą.

Ir mūsų amerikoniška demokratija šlubuoja kartu su kitomis vakarų pasaulio demokratijomis. Statistinės žinios, kasdieniniai įvykiai rodo kaip su pirštu, kad moralas mūsų demokratijos vadų ir valdžios aukštųjų pareigūnų labai žemas, korupcija, saulybės plėtojasi, mūsų krašte kriminalizmas plinta, degeneracija sparčiau žengia pirmyn negu kultūrinė pažanga. Ne tik valstybėje - politinėse sferose - bet ir pramonėje korupcija ryški ir negėdijama. Šie smukimo ir šlubavimo reiškiniai rodo didėjančią degeneraciją visam vakarų demokratiniam pasauliui.

MŪSŲ ŽMONIŲ IR JŪJŲ VADŲ NUOTAIKOS

Mūsų išeivijai Amerikoje partinis, politinių grupių politinis, susiskaldymas neša didelę žalą ir demoralizaciją, atskirų grupelių lietuviams silpnę ir antipatiją. Mūsų išeivijai partijos jokios praktiškos svarbos neturi politiniu ar kitu atžvilgiu dėl to, kad mes, Amerikos lietuviai, neturime savos valstybės, savistovaus politinio, socialinio, ekonominio ir kultūrinio gyvenimo. Partijos tegali būti naudingos ir reikšmingos tik valstybėje - savitam žmonių gyvenime, o ne emigrantų svetimam krašte gyvenime. Dėja, šios tikrovės mūsų partinių grupių vadai nesupranta, arba, nenori suprasti ir partinės politinės idealijos atsisakyti. O ką jau bekalbėti apie mūsų žmonių (partinių grupių) samprotavimus? Jie seka paskui vadus nežinodami kur juos veda jų partiniai vadukai.

Nenuostabu, kad mūsų išeivijos lietuviškas kultūrinis gyvenimas labai silpnas, kad mūsų visuomenė pakrikusi, kad mūsų tautinis patvarumas silpnėja. Mažai rasime patvarių lietuvių išlaikantių tautinį savistovumą, o mūsų augantis jaunimas neradęs pas mumis šilumos, lietuviškos vienybės ir kultūrinės pažangos mūsų gyvenime, atsiskiria ir eina pas svetimus jiems sutapimo ieškoti. Tauti nutautėjimas mūsų naujosios kartos didelis ir žada lietuvių bei juodas ateities dienas.

TAUTINĖ VIENYBĖ LABAI REIKALINGA

Nepartiniai Amerikos lietuviai sudaro didelę daugumą mūsų visuomenės. Rasime daug rimtų partinių pavyzdinių, idealių lietuvių. Šie mūsų žmonės nesutampa su partinių vadų nuotaikomis ir samprotavimais bei jų antipatijomis. Dėja, nepartinė lietuviškoji visuomenė neorganizuota, neturi savo spaudos organų, negali iškelti tautinės vienybės idėjos ir obalsių, nesugeba apsiungti ir rasti vadus, kurie vairuotų ir organizuotų nepartinius lietuvius, paleistų į lietuviškąjį pasaulį vienybės sūkius telkiančius mūsų plačiąją visuomenę į tautinę vienybę ir tuomi stiprintų lietuvių užsienyje gyvenančių lietuvių.

Partiniai vadai ir jų vedama spauda nedasileidžia tokio samprotavimo - tautinės vienybės idėjos plėtojimo, nes nusiderinama su partine logika ir idėja - partinių "daržininkų" tikslais. O mūsų išeivijos vienybės reikalais labai pribrendęs ir būtinas šiame mūsų tautos krizės ir nelaimių momente. Kova už išlaisvinimą mūsų tėvų krašto - Lietuvos svarbesnis reikalas negu partijų idealogija ir partinių vadų politika ir karjeras. Lietuviai statydami tautos ir jos valstybės idealizmą ir reikalus aukščiau už partijų vadų interesus negali sutapti su partijų vadų traktuojama politika ir plėtojama antipatija ir demoralizacija - siekimu vadovauti mūsų plačiajai visuomenei.

Del to nenuostabu, kad rimtieji partiniai ir nepartiniai ryžtasi susikaupti, tuo tikslu visam vakarų laisvam pasauliui kuriasi lietuviškos bendruomenės, kurias ir mūsų krašte - Amerikoje lietuviškoji bendruomenė. Prie jos eina visi nepartiniai ir rimtesnieji partiniai lietuviai, jų vienintėlis viltis pasiekti tautinės vienybės, apjungti mūsų išeivija glūdi Amer. Liet. Bendruomenė.

Piluvoj Stovi Daliniai Danijai Pulti

Leidiny "Der Spiegel" N. 10/52 paaiškina, kodėl danai Jutlandijoje kovo mėn. pradėtuosius karo manevrus nepakvietė Sovietų ir raud. Kinijos karo atstovų, būtent - tuo norėdami parodyti savo nepasitenkinimą, kam Piluvoje, netoli Klaipėdos, laikomi paruošties padėty 2 pėstininkų pulkai ir įvairūs artilerijos, šarvuotųjų, pionierių, priešlėktuviniai ir raketosvaidžių daliniai, kurie ant rankogalių turi žymesnis: "Bornholmo ekspedicinis ir saugumo kompas". Jų daugumą sudaro Danijai priklausančios Bornholmo salos Sovietų okupac. pajėgų 1945-46 m. veteranai, jų vyr. vadas gen. Kunšinskis, tada ėjęs Bornholmo įgulos štabo viršininko pareigas. Danai galvoja, jog tuo būdu Sovietai nori juos įbauginti, kad atsimestų iš Nato.

Grįžęs iš Maskvos sov. zonos min. pirm-ko pavad. Nuschke paskelbė, kad šiuo metu Maskvai itin svarbu konsoliduoti savo santykius su raud. Kinija, nes karo atveju ten Sovietų aktyvumas būtų pirmiausia jaučiamas. Europa ir Vokietija Maskvai, esą, turinčios tik ant-raielės reikšmės. Vokietija tada virstų oro karo lauku, o ypacių miestai ir pramonė - bombonešių taikiniais. Todėl jis daro išvadą, kad šiuo metu Maskva į didesnius kompromisus dėl

Vokietijos neis, o per rinkimus JAV prezidentus remis respubl. Tafta. Galimas Trumano per rinkimas kritiška vertinamas net už Eisenhowerio išrinkimą. Gi kinų nacionalistų Giangkaičekas, šiuo metu vykdamas pagal amerikiečių nurodymus įvairias reformas, pareiškė būkstavimų, kad raudonieji, sutraukę į šiaurę nuo Honkongo stiprias pajėgas, gali pavasarį pulti Formozos salą, tuo būdu sudarydami naują "antrąjį frontą".

Ryšium su Nato konferencija Lisabonoje gen. Franco brolis Nicola pareiškė samprotavimų, kad nors šiuo metu Vak. Europai ir negresia tiesioginis Sovietų puolimas, tačiau niekam nepaslapstis, kad Stalinas stengiasi sudaryti vieno mil. parašutininkų armiją, kuri tučiuojau pultų D. Britaniją ir Ispaniją. Ispanų žiniomis, Sov. Sąjunga jau ir oro apsiginklavimu pralenkia JAV. Todėl ispanai norėtų, kad būtų užmirštos praeities klaidos ir tiek D. Britanija, tiek ir Ispanija bendrai aptartų gynybos planus. Ir iš tikro, ispanai į karaliaus Jurgio VI laidotuves pasiuntė ne tik savo užs. reik. min. Artajo, bet ir tris savo kariuomenės skyrių šefus, kurie paskui liko Londone vesti slaptų derybų, o marš. Montgomery buvo pakviestas apžiūrėti įtvirtinimų Pirėnuose.

Gudijoj Ir Lietuvoj Pravesti Didžiausi Ziemos Manevrai

Didžiausieji nuo karo pabaigos raud. armijos žiemos manevrai, kaip praneša vokiečių "Der Spiegel" N. 7/52, šiemet žiemą buvo pravesti Gudijos karo apygardoje, į kurią įeina ir Lietuvos teritorijos, taip pat Pietų Ukrainoj. Jų metų vidut. temperatūra siekė 20° šalčio, manevrams vadovavo marš. Timošenko. Operatyviniu atžvilgiu jie buvo tuo įdomūs, kad čia pirmą kartą jūrų kautynių taktika buvo panaudota žemyne. Raud. armija operatyviniu atžvilgiu suskirstyta į 7 atskiras karines grupes: 1. Šiaurės su vyr. būstine Leningrade, apimanti šiaurės Europos ir Arkties sritis. 2. Vakarų grupės vyr. būstinė yra Minske. Jos operatyvinis uždavinys - Vak. Europa. 3. Pietų, vyr. būstinė Odesoje, operacijų sritis - Balkanų kraštai. 4. Kaukazo, vyr. būstinė Tiflė, operatyvinis tikslas - priešakinė Azija. 5. Turkestano, vyr. būstinė Taškente, skirta pietryčių Azijai. 6. Tol. Rytų, vyr. būstinė Vladivostoke. 7. Galiausiai visų tų operatyvinių grupių nugarkaulį sudaro žukovo grupė, autonomiškai, taip pat apsirūpins reikalingo-

mis atsargomis. Jų dispozicijoj karo atveju būtų ir minimųjų sričių karo laivynai. Pirmoji šios rūšies "praktika" buvo išimta 1940 m. per žiemos karą su suomiais. Žukovo grupė rūpinasi, kad frontas "nesustingtų", kad pralaužimai būtų tučiuojau "užrakinti", idant niekur nesusedarytų "naujas Verdūnas", o pati Sov. Sąjunga norima paversti "ištiesia tvirtovių sistema". Timošenko dabar yra vyr. vadas šios Vakarų grupės, kuri veikia senojo Gudijos karo apygardoje ir Pabaltijoj. Čia šiemet minimoji taktika buvo pirmą kartą pavartota.

Eisenhowerio štabe sudaryta spec. komisija, kuriai pavesta paruošti reikalingą nuo to "pirmojo galimo Sovietų smūgio į Vakarų" gynybą. Jai Shape rėmuose vadovauja amerikiečių pulk. F. Kindley. Jo nuomone, sėkmingai gintis būtų žmanoma, jei gintis būtų pradėta ne prie Reino, bet prie Elbės, nors tuo pačiu vakariečių daliniai būtų puolami panašia taktika kaip kad medžiokliniai šūnes puola savo grobį. Dabar šie dalykai atsidėjus studijuojami.

KOMUNISTAI VISUR STIPRINA TERORĄ

Budapešte įsteigta jugoslavų stalinistų partija, kuriai vadovauja pabėgęs iš Jugoslavijos gen. Pero Pivoda. Jis kominformo laikrašty paskelbė, kad "jugoslavai patriotai kovos prieš Tito bandas, kol bus atgauta laisvė ir nepriklausomybė". CD "News Service" N. 3/52 skelbia, kad sausio 29 iš Biegrado rusiškai įkalbėtoji transliacijoj Tito pasisakė už Maskvos viešpačius, būtent - kad JAV taip pat, girdi, prisidedančios prie karo kurstyto, tuo būdu pastatydamas jas į tą pačią poziciją, kaip ir Sov. Sąjungą. Jugoslavijoj nuvertinamas valiutos (seniau už dolerį buvo mokama 50 denarų, dabar - 300) sukėlė infliacijos pavojų. Netoli Nove Mesto jugoslavai užpuolė ir apdaužė kat. vysk. A. Vovką. Iš likusių mokyklų ruošiamasi pašalinti religijos dėstymą, o un-tuose nutraukta pašalpa tiek katalikų, tiek ortodoksų teologijos-filosofijos fakultetams. "Religinę tūkų" Jugoslavijoj palaiko ir dalis komunistams klusnių dvasininkų.

Čekoslovakų valdžia nusprendė deportuoti į Rusiją tuos kat. kunigus, kurie priešinasi kom. režimui. Vengrijoj deportacijos imti vartoti nauji metodai: nepatikimi gauna palikti savo nuolatinę gyv. vietovę per 24 val., bet nepasakoma, kur išsikelti, o kadangi tokių niekas nenori priimti, tad paskiau jie deportuojami jau kaip "valkatos". Kard. Mindszenti ir jo pėdinis arkiv. Grosz kalinami Budapešte, atskirame būste Hidegkuti ir Nyeki g-vių kampe. Mūro sienos turi 12 pėdų storio. PIA Nr. 7 - 52 skelbia, kad Kinijoj komunistai pradėjo atl-pinėti senų mirusių kinų kapus ir grobti juose paliktą su mirusiais turtą. Tokiu būdu valstybei "išgelbėta" apie 13 mil. dolerių turto. Kaip rusinama Bulgarijos geografija, rodo šie pavyzdžiai: Varnos uostas pavadintas "Stalin", Dobrudza - "Talbukin", Carevas - "Mičurin", aukščiausias krašte Musalos kalnas - "Stalino kalnu" etc. Pilna visokių rusiškų pavadinimų taip pat Sofijoj ir kt. Kur tik Sovietai užėina, visur tas pats vaizdas. "Echo" der

Woche" N. 6 - 52 aprašo, kaip gyvena iš tikro rumunų faktiškieji diktatoriai, pavyz. žydų kilimo Anna Pauker, kurios išsižadėjo net jos tėvai. Visą tiesą atskleidė jos šoferis, kuriam pavyko su savo žmona išsprukti iš rumunų pasiuntinybės Paryžiuje ir gauti Prancūzijoje prieglobos teisę. Ją visuomet lydi kulkosvaidžiai ir granatomis ginkluoti saugumiečiai, kiekvieną kartą patikrinamos mašinos, iškrečiamos net ištikimiausių šoferių kišenės. Puotų likučius šoferiams griežčiausiai uždrausta duoti. Ji pati turi 20 brangių kaikių, jos 3 vaikai kiekvienas turi po auto ir vis kitaip atrodo - spėjama vis kito tėvo.

"Pravda" ir "Izvestijos" paskelbė, kad netikėtai Maskvoje mirė - kadangi nenorėjo "savanoriškai įsijungti į tarybinių tautų šeimą", kaip kad Lietuva su Latvija ir Estija, pirmosios Sovietų satelinės valstybės - Kraštutinės Mongolijos, - kurios pavyzdžiu išsyk ir Sniečkaus buvo galvota "pertvarkyti" Lietuvą, - valstybės galva, marš. Chorlogijū Čoibalsanas. Panašia mirtimi - už "spyrimąsi" - mirė Rusijoj ir keli kiti jo pirmataikai. / Amerikiečių komiteto tautoms iš Sov. Sąjungos išlaisvinti pirmininku paskirtas adm. Kirkas, būv. JAV ambasadorius Maskvoje. Jis savo deklaracijoj paskelbė, kad "mūsų priešas yra Stalino režimas, bet tautos - yra mūsų draugai". / Paryžiu per "antrąją Kravčenkos bylą" liūdydami antikom. veikėjai: čekoslovakų Ripka ir bulgarų Dimitrovas įrodė, kad jie buvo apšauki išdavikais tik dėl to, jog protestavo prieš šių kraštų pavergimą. Ripkos samprotavimu esą kalti ir Vakarai, kurie pastūmę čekus į rusų glėbį, kitaip tarus, jie padėję tepti virvę, kuria tie turėję būti pakarti. Jei Ripka būtų likęs krašte, tai ten būtų buvęs "legaliai nužudytas". Po-sėdžio metu buvo taip pat pacituotas Lenino tekstas, patvirtintas paties Stalino, kuriuo skelbiama, jog sovietinis socializmas turės pasulyti įsiviešpatauti tik po daugelio kruvinų karų.

TITO EINA IS VIEN SU STALINU ?

Tas pats "Der Spiegel" N. 8 - 52 iškėlė labai įdomų dalyką apie Jugoslaviją, būtent - kad jis iš tikro eina su Stalinu, o su Vakarais vaidina tik komediją. Tai bent tvirtina, neseniai į Vokietiją pabėgęs jugoslavų gen. štab. pulk. F. Jaehelio, dirbęs karinės kontržvalgybos skyriuj ir buvęs vien iš artimiausių to skyriaus galvos gen. Dapčevičiaus bendradarbių. Jo teigimu, kurio patikrinti į Heidelbergą atvyko pats britų MI5 šefas Sir Percy ir CIA gen. Smith, jugoslavai šita komedija nori kuo daugiausia išspausti iš Vakarų ir karo atveju juos įviloti į spastus Palkanuose. Tuos savo teigimus jis pailiustruoja mikrofilmomis, kurias atsivežė drauge, įsisiuvęs į savo drabužius. Jos rodo, kad minimasis gen. Dapčevičius su vienu jugoslavų kom. valdžios "penketuko" nariu pereitų metų pabaigoj venoje sutartoje vietoje prie Rumunų pasienio susitiko su Sovietų karininkais, atvykusiais duoti jugoslavų vyriausybei politinių ir karinių instrukcijų. Tokie susitikimai esti kas trys mėnesiai. Išgirdusios tokius tvirtinimus, ir darbą įsijungė centrinės amerikiečių ir britų karo žvalgybos, norėdamos visais galimais kanalais patikrinti tokį tvirtinimų tikslumą. Mat, praktika parodė, kad daug kartų su panašiais "tikrais pranešimais" būdavo Sovietų pasiunčiami į užsienį spec. agentai ar "nuo bolševikų persekiojimų pabėgę kariai", kurie paskum, atlikę savo misiją Vakaruose, šiandien

Sovietų žvalgybai yra suteikę veik visas reikalingas apie Vakarų žinias. Drauge amerikiečių jugoslavų psichiatrijos specialistai prie Heidelbergo izoliuotą minimąjį jugoslavų pulkininką ėmėsi tirti, ar jam visi namie", o jei "namie" - tai kam tada "ne namie"...

ABN INFORMACIJOS

- Pereitą mėnesį Miunchene įvyko Šiaurės Kaukazo tautų 8m. bolševikinio teroro minėjimas. Minėjime dalyvavo visų ABN priklausantių tautų atstovai. Šia proga pasisakyta prieš rusų naujas pastangas įsijungti ir kitas tautas į rusų imperiją.

- Miunchene išėinąs naujas rusų laikraštis vokiečių kalba "Mabat" 2 nr. užsi-puola "Incopore" ir ABN. Girdi, šios dvi organizacijos vedančios antirusišką separatistinę politiką. Rusams, kas tik siekia savo tautos nepriklausomybės, tas yra separatistas. ABN nesiekia sunaikinti rusų tautos, jis tesiekia neleisti atkurti rusų imperijomis naujoje rusų vergijoje.

- Abu Rosenberg už atomo špionažą yra JAV nu-teisti miriop.

Pavasary laikas sodyt gėles ir išpuosti namus pasirinkti sėklų.

je. Yra vilčių, kad partijų vadovybė persiorientuos ir su laiku sutaps su ALB-ne ir jos siekimais stiprinti mūsų išeivijos kultūrinį ir tautinį gyvenimą bei Lietuvos vadavimo akciją JAV krašte. Ir kaip visų vakarų pasaulio kraštų lietuviai apsiungę, susikaups lietuviškose bendruomenėse, tada jie būs galingi ir galės pasireikšti kovoje už Lietuvos laisvę ir savo tautinio ir kultūrinio gyvenimo išlalkyme užsienyje.

Rašo JON. BAŠ

Ka Reiskia Man Namai

Visų mūsų širdyse glūdi gražūs bei malonūs prisiminimai gimtinei namų — ar tai būtų puošnaus miesto ar kaimo pamiškėje gludinčios vargingos lušnelės. Namai, būtas, gyvenamoji vieta ir bendrai visa aplinka sukūrė mumyse niekad neužmirštamų gražių įspūdžių bei prisiminimų, kurie ir lydi mus per visą gyvenimą. Ypač šiuo metu, kada esame ištremiti iš savo brangių tėvų sukurtų per savo kruopštų darbą bei pasišventimą tiek numylėtų bei apdainuotų namelių. Šiandien mes tik visa tai suprantame ir įvertiname jaukų malonų židinį.

Visa eilė žymiųjų dainių, rašytojų yra gražiai apdainavę bei sukūrę neužmirštamų veikalų apie namus. Ypatinai mūsų literatūroje tai užima vyraujančią vietą.

Šiandien trumpai pažvelgime — ką reiškia namai — Amerikos žymiesiems rašytojams bei kitiems dideliems žmonėms. Štai kaip apie tai pasisako Walter B. Pitkin. "Namai yra vieta kur mes išmokstame būti laisvais. Tobulame name mes sėdime basomis kojomis ir elgiame, kaip tik norime; mes išsitiesiame ant grindų arba vidurnaktį metu verdame virtuvėje keistus valgius ar vonioje šukaujame savo puikias melodijas.

"Tačiau neužtenka vien džiaugtis mūsų laisve. Mes turime ir pareigų. Sniegas turi būti nukasamas. Suo turi būti išmokytas nekapsyti gėlių. Prakiūręs stogas turi būti užtaisytas. Grindindys, subraižytos po vaikų gimtadienio švenčių, reikalingos išvakuoti. Gyvatvorė turi būti apkarpyta.

"Tai nepermaldausiami reikalavimai nuolatinėj rutinoj, tai pamažu formuojančio charakterio tikras pasaulio variklis. Kelėtas metų gyvenimas tokiaime name suformuoja ir sustiprina šimtus paprastus įpročius. Berniukai tampa vyrais

mergaitės moterimis. Šeimininkė, kuri skundžiasi sunkia darbo virtine, jei ji nori, pakeičia savo pančius į apyrankes ir palikus daug vargo reikalaujantį darbą maloniai laiką praleidžia. Darydama savo namus jaukais, ji pati save padaro puikiai" — taip paprastais bet daug pasakančiais žodžiais jis nupiešia savo mylimus namus.

Žvilgtelėkime ką apie namus sako Eddie Cantor. Jis rašo: "Aš mačiau labai daug namų gyvenimo, kaip buvau dar vaiku — tai buvo gyvenimas kitų žmonių. Mano senutė, kuri mane auklėjo bei tvarkė vieną įmonės agentūrą New Yorko žemutinėj Pietų pusėje. Ji pasiimdavo ir mane su savimi, kai reikėdavo atlikti kuri nors patarnavimą darbdaviui. Aš begalo džiaugdavaus, galėdamas žvilgtelėti iš arčiau į žmonių namų židinius. Buvo malonu stebėti šeimas prie valgių stalo ar jų gyvenamuose kambariuose dukteriai lavinantis prie pianino, tėvui rūkant pypkę ir skaitantį vakarinį laikraštį, motinai dirbant prie kokio nors adinio. Tai buvo tartum pasaka, matant jaukią aplinką.

"Kai senutė ir aš grįždavome į mūsų gyvenvietę iš vieno kambario su plyta, aš pasijusdavau beesas mielame, šiltame ir ramybės pilname name su daugybę seserų bei brolių ir savais tėvais. Tačiau mano pageidavimas tikrų namų augo ir tapo taip artimai įsikalta idėja, kokia tik normalus vaikas tegali turėti.

"Gal būt dėl to, kad aš buvau tikras tuo, kai aš sutikau Idą (ji yra mano žmona), kad ji turėjo būti mano planavimo dalininkė. Ji buvo puiki kompanijone, labai gera šeimininkė ir mylėjo vaikus — tarp kitko — aš mylėjau ją".

Irvin S. Cobb rašo: "namai neturi būti būtinai gimtinei ar tėviškė, nežūrint

kaip mylimi jie būtų. Buveinė yra vieta kurioje gyvena ar gyvena malonūs mieli žmonės kur visada vyrauja džiaugsmas, jaukumas bei gražiausias sugyvenimas. Taip esant, šių gyventojų kilni dvasia įsikverbia į sienas, taip, jog įžengus į tokius namus tuoj pajuntama taika, gera valia ir pagalbos dvasia.

"Ilgus metus aš praleidau savo savaitgalius paprastose, beveik primityvėje mažoje skiedroms dengtoje trobelėje Long Island'e. Tai buvo labai apskuręs namelis. Čia Daniel Webster'is mėgdavo žvėjoti ir žaisti kortomis su šio namelio paprastu šeimininku, savininku buvusio malūno, kurio sugriuvę rūmai kyšojo ant artimo pylimo.

"Dažnai aš atvykdavau pavargęs, kartais prislėgtas rūpesčių bei apglušintas miesto gyvenimo garsų. Aš niekada neįžengdavau pro sukrypusias duris mano savaitgalio namų, jog nebūčiau pasilsėjęs nervais. Visada pabuvus harmoninga palaime bei tikras raminantis pasitenkinimas apgaubdavo mane. Taip, jog aš žinau, kad po šiuo stogu, per tris generacijas ar net ir daugiau čia gyvena tie, kurie mylėjo vienas kitą ir taip pat mylėjo savo draugus bei visus kitus svečius. Jų didžiausias troškimas būdavo suteikti pasitenkinimo visiems".

Hendrik William Van Loom taip nupiešia: "Namai yra uostas grįžtančiam iš jūros jūreiviui ir iš kalvų medžiotojui.

"Aš jau užmiršau tikrus žodžius, bet aš buvau kambary, kuriame jie buvo parašyti ir prieš mane buvo Apios įlanka ir Samoa kalvos — ir staiga aš pajutau, kad Robert Louis Stevenson visai teisingai buvo pasakęs.

"Jūs galite per daug daug metų perplaukti septynias jūres bei perkelti išilgai mūsų planetos paviršiaus.

LIETUVISKIEJI TREMTIES UŽDAVINIAI

Kai savo metu poetas ir kalbininkas Sauerweinas-Girėnas dainavo:

"Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais norime ir būt;
Tą garbę gavome užgimę
Ir jai neturim leist pražūt".

sūs ir kovą laimėti, jeigu nenorime prarasti to, ką mėginome gelbėti, bėgdami iš Tėvynės. Pabėgti nėra didvyriška. Pabėgėlis gali pasiteisinti tik tuo, jeigu jo pabėgimas iš tikro yra Tėvynei vertingas. Šitaip mes visi manėme, palikdami gimtąjį kraštą. Žinodami, kad bolševikai naikina žmones tiesiog fiziškai, mes pasitraukėme į Vakarus, tikėdamiesi išlaikyti bent dalį lietuviškųjų jėgų ateičiai. Šis tad pagrindas kaip tik ir atperka pabėgėlių nedidvyriškumą. Užtat dabar ir reikia šias lietuviškąsias jėgas išlaikyti. Sakydami "lietuviškosios jėgos", turime galvoje ne tik lietuvių menininkus, mokslininkus, politikus, kunigus, bet visus lietuvius. Kiekvienas pabėgėlis yra lietuviškoji jėga ateičiai: ir darbininkas, aptarnaudamas fabrikę mašinos, nes jis įgyja patyrimo, kurį parsineš Lietuon; ir prekybininkas, atidaręs krautuvej ar įsteigęs bendrovę, nes jis mezga ryšius, taip labai reikalingus būsimai Lietuvos prekybai; ir ypač motina, supdama savo kūdikį, nes ji diegia jam Lietuvos meilės ir aukos dvasios, būtinos ateities atstatymui. Visi esame lietuviškosios jėgos, todėl visi turime išlaikyti. Tai yra didysis tremties uždavinys. Tėvynėje jis buvo atliekamas savaime: pats kraštas ir jo gyvenimas ten mus išlaikė. Tačiau tremtyje šis savaimingumas dingsta. Tremtyje lietuviškieji uždaviniai turi būti atliekami sąmoningai. Reikalinga tad ties jais valandėlę stabtelėti ir juos permąstyti.

bet vistiek ateis diena, kai jūs pajusite savyje šauksmą, kurios nors vietos, kuri tegalės suteikti jums tikro pastovumo jausmo, kur medžiai ir gėlės sveikins jus, kaip savąjį šeimnininką, kur paprastas šulinys, primityviškai padarytas, daug ko pasakys. Tai vieta tavo anukų, kur viešpatauja geri prisiminimai ir misterija. Čia daug pasakojimų apie nuotykius iš praeities.

"Kai mes sugrįžome iš Pietų jūrų mes dairėmės tokioms vietoms — ir pagaliau radome ją. Ji turėjo saulę dangų ir vandenį ir kas svarbiausia — gamtos visišką ramybę."

Paul Engle sako: "Tuo metu, kada pasaulį įsiviešpatavau įsigaliojusiai žiaurumai griaua žmonių laisvę naikindami kartų namų židinius, čia pas mus Amerikoje namai tebestovi kaip faktas ir simbolis asmeninės laisvės. Į juos negali įeiti net pati sava valdžia be teisėto sutikimo. Tik pasaulio mažoj dalyj (tik keletose vietose) belikę namai vienu ar kitu būdu nepaliesti ar nepažeisti. Saugumas bei laisvė žmogaus savame name yra vienas iš pasaulio stebuklų, nors mes amerikoniai laikome tai paprastu dalyku ir mums natūraliu reiškiniumi." (Visos ištraukos paimtos iš Readers Digest, March 1.7).

Panašus šeimų neliečiamumas ir namų ramybė viešpatavo Nepriklausomybės metuose ir mūsų brangioje tėvynėje — Lietuvoje. Ir mes, panašiai, kaip amerikoniai šiuo metu, visa tai laikėme paprastu dalyku. Tai būtų taip ir buvę jei raudonasis slibinas nebūtų užpludęs mūsų krašto bei išdraskęs mūsų nuo amžių sukurtų šeimų židinius namus.

Šiandien, išblaškyti po viso pasaulio šalis, mes visi juntame savyje šauksmą savų namų ir tikėkimės, kad ateis diena, kada grįžime į tas vietas, kur anot Van Loom kiekvienas daiktelis sveikins mus kaip tikrus šeimnininkus, kuriais mes ir esame.

kritai nepadaro žmogaus, taip lygiai jis vienas nepadaro nė lietuviu. Lietuviais reikia gimti, bet ne tik iš motinos — moters, bet ir iš motinos — tautos, kuri reiškiasi visa savo istorija ir visa savo kultūra; reikia gimti iš tautinės dvasios, teikiančios mums lietuviškųjų vertybių kalbos, poezijos, filosofijos, visuomenės ir religijos pavidalais.

Todėl giedodami "Lietuviais esame mes gimę", visados turime atsiminti, kad mumyse gyvena visa mūsų tauta: su savo kūnu ir krauju, su savo kultūra ir istorija, Lietuvis nešioja savyje Lietuvą. Jis yra regimas Tėvynės bei Tautos ženklas, jos apraiška, jos paveikslas ir atspindys. Būdami savame krašte, mes buvome su savo tauta taip ankštai suaugę, jog ne nejautėme esą kitokie, negu kiti žmonės. Bet užteko iškelti koją už savo sienų, ir tuojau pastebėjome, kad mes ir kalbame kitaip, ir mąstome kitaip, ir sprendžiame kitaip, ir elgiame kitaip, ir gyvename kitaip. Ne tik mes susidomėjome svetima aplinka ir svetimais žmonėmis, bet ir svetimieji sužiūrė į mus. Mūsų tautybė virto jiems kasdieninio stebėjimo objektu. Mes išnešėme savo Tautą už jos sienų ir pastatėme ją prieš viso pasaulio akis. Mes virtome savotiškais Lietuvos atstovais — gerais ar blogais pagal mūsų pačių buvimą ir elgimąsi. Šiuo atžvilgiu tremtis yra didelės reikšmės dalykas. Iš vienos pusės ji paastrina tautinę mūsų sąmonę, nes visur ir visados ji verčia mus jaustis lietuviu. Iš kitos ji atidaro Tautai duris į pasaulį. Tremtiniai yra tiltas tarp savo tautos ir svetimųjų. Jokia, net ir sumaniausia, kultūrinė propaganda nepasiekia tautinių vertybių tiek plačiai, kiek tremtiniai, išsiskirstę po visą pasaulį. Bet kaip tik todėl nė vienas tremtyns nėra tikrai privatinis asmuo. Jis visados yra Lietuvos pasiuntinys, jos reiškėjas ir jos simbolis. Jis yra pirmasis vadovėlis, iš kurio svetimieji semia žinių apie mūsų Tėvynę. Lietuviais esame mes gimę ne tam, kad savo lietuviškumą paslėtume savo širdyje, bet kad parodytume jį pasauliui, kad per mus mūsų Tauta įsijungtų į visuotinę pasaulio tautų bendruomenę. Būti lietuviu tremtyje reiškia žymiai daugiau, negu Tėvynėje. Tremties lietuviškumas yra didesnė ir sunkesnė pareiga, nes ji reikalauja stiprios ir ryškios lietuviškosios sąmonės. Ji reikalauja lietuviškojo reiškinio visame gyvenimo plote. A. Jasmantas

SKAITYKITE

IR PLATINKITE

"AMERIKOS LIETUVI"

ISMINTINGI PIRKEJAI SUTAUPO PAS THE BARGAIN OUTLET 321 Grafton Gatvės

Ateikite ir Pasirinkite Drabužių Velykų Šventėms —

JŪSŲ MERGAITĖM

P. K. Suknelės mios	1-14	\$1.98 — \$3.98
Vilnonės ar Nylon žakietai	1-14	\$1.98 — \$2.98
Bluzos	1-14	\$1.98
Buster Brown Kojinės	3 poros	\$1.15

JŪSŲ BERNIUKAM

Kelnės Gabardino medžiagos	.....	\$2.98 — \$5.50
Sporto Marškiniai	4-18	\$1.98 — \$2.98
Carol žakietai	4-12	\$4.98
Campus žakietai	2-18	\$4.50

MOTERIMS

80 k. suknelės	.....	\$2.98
Pilnas pasirinkimas apatinių kojinių ir visokių kitų drabužių		

VYRAMS

Gabardino kelnės	.....	\$4.95 — \$6.95
Sporto Marškiniai	.....	\$2.95 — \$4.95
Apatiniai - žakietai - Kojinės ir Visoki Drabužiai		

Aukštes Rūšies už Mažesnes Kainas
Pasinaudokite Mūsų Planu Dabar ir Sutaupysite
The Bargain Outlet, 321 Grafton St., Worcester

PAGRAŽINKITE JUSŲ MAUDYNĖ AR VIRTUVĖ su PLASTIKOS PLYTELEMIS PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

SUDEKITE JUS PATYS IR SUTAUPYSITE DARBO IŠLAIDAS... 20 GRAŽIOS SPALVOS

4 1/4 X 4 1/4 Didumo • Galima Nuvalyti • Amžinos • Tvirtos • Labai Lengva Sudėti...

PIRMĄ KARTĄ UŽ ŠITĄ STEBĖTINĄ ŽEMĄ KAINĄ

5 1/2^c UŽ Plytelę

PENKTADIENĮ ir ŠEŠTADIENĮ čia Bus Galima Gauti Patarimus. Ateikite ir matykite kaip lengva yra įdėti šias plytas į savo maudymosi kambarį ar virtuvę.

NEMOKAMAI PASIRINKITE ARBA INDĄ MULUI ARBA DANTŲ ŠEPUTUKŲ LAIKYTUVĄ SU KIEKVIENU PIRKIMU PLYTELIŲ MAUDYMOŠI KAMBARIUL.

PILNAS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ REIKMENŲ

GENERAL HOME FURNISHING CO.

284 Grafton Street, Worcester

TEL. 4-0268

ATDARA IKI 9-TOS VAL. VAK.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KAIP VILIOJAMI TREMTINIAI. Nors iš tremtinių niekas nenori grįžti į bolševikų pavergtą tėvynę, tačiau okupantai, ir tai daugiausia pačių lietuvių rankomis, vis nesiliauja leidę įvairius propagandinius leidinius jiems vilioti ir gyvenimui prie okupantų pavaizduoti visai kitokiomis spalvomis, negu iš tikro yra. Neseniai Sovietų ryšio karininkas rusas, dirbęs Sovietų repatriacinėje misijoje, net vienam mūsų žinomam politikos darbuotojui siūlė paaiškinimų apie repatriaciją, suprask — mandagiai. . . Panašiu būdu jie vilioja ir savo leidiniu "Po gimtuju dangum", kur nesigėdijo pirmame puslapy pavaizduoti Gedimino pilies bokštą su raudona bolševikine vėliava vietoj mūsų trispalvės.

Jame buv. Stutthofio kalynys ir URM tarnautojas Brėdikis mini save ir B. Sruogą, bet nieko neužsimena apie buv. kitus minimosios nacių konc. stov. kalynius, kad ir vėliau bolševikų nukankintą Noreiką. Pov. Lašas rašo, kaip su Petru Barausku, nė "neužsuką į liet. fašistų komitetą Shazburge", perėjo į sovietinę zoną ir vėliau buvo mobilizuotas; A. Pralgauskienė gūriasi, kad "ką buvo pasiėmusi iš Kufsteino, tą ir parsivežė", "viską tą pat rado doc. Verbickio kabinete", "matosi prie kavutės su arch. Jokimu, inž. Kavėku, inž. Greičiūnu su žmona, buv. "Kapitolis" dabar vadinamas "Kanklėmis", "Forumas" — "Laisvė", "Gloria" — "Baltija", Konrado kavinė (kaip "prūsiska") pakrikštyta Tulpe, "Ver salis" į "Gintarą", o "Metropolis" — "puiki virtuvė, didelis pateikalų pasirinkimas, geras džazas". Tik ji neprisimena tų tautiečių, kurie, užuot ten šoke,

kaip ji, iki vėlyvos nakties, pasuktinį atodūšį leidžia Sibiro vergų stovyklose.

Iš Rebdorfo grįžęs J. Geležūnas pasakoja niekus, kad "Lietuvoje dabar gana retai mirštama džiova" (galėjo pasakyti: ir "visai nemirštama". . .). Girdi, "Lapėnų ir Glemžų pas mus nėra, bet bekonos, lašinių, sviesto ir kt. gėrybių — kiek tik nori". Susitraukęs V. Oškinnis pavaizduotas nuotrauka "taryb. rašytojų tarpe". Buv. "Lietuvos ūkininko" redaktoriaus apie senuosius ir naujuosius laikus, dabar jau kaip sovietinio meno žurnalo redakcijos narys, taip byloja: "Nūdieninė Lietuva — laisva nuo siurbelių dvarininkų, nuo kapitalistų, negailestingai plėšiusių darbo žmogų. . . Šiandien Lietuva laisva ir alsuoja nauju gyvenimu, didžiais kūrybiniais darbais. Anuo metu laikraštį (taigi — ir jo redaguotą "L. ū." E.) valdė kapitalistas, akcininkas, jis diktavo laikraščiu kryptį, jis kaustytė kaustė kiekvieną laisvą laikraštinko minties pareiškį. . .". Dabar Oškinnis taip rašo jau "niekeno nekaustomas". Buv. Kauno VIII gimnazijos mokytojas M. Vimerytė pavaizduoja, kaip ji, grįžusi iš Tisenacho, gavo įsakymą "priimti istorijos, filologijos fakulteto V. Europos literatūros katedros vokiečių literatūros vyr. dėstytojos vietą", baigė rašyti "Lietuvių ir slavų pasakų bendrumus". Repatriacijos sekcijos prie Kauno miesto vykd. komiteto vedėjas tauška niekus, kad šiaandien "tik Kaune dirba 400 gydytojų" etc. Jis suranda tokius į Lietuvą repatriavusių skaičius, kurie yra nebent tik jo vieno galvoje ir tokius pareiškimus jo vardu diktavusio enkavedisto nagane. Bet

ir tai visur minimi tik senieji repatriantai — grįžę prieš dvejus ar penkerius metus.

— Grįžęs iš Brazilijos į SSSR Bonif. Norvaiša, iš Brazilijos į Montevideo Sovietų atstovybę atėjęs pėsčias ir pagyręs už "teisingą aprašymą" Urugva "Darbą", apie Braziliją taip aiškina: "Brazilija kaip savarakiška valstybė jau seniai nustojo gyvavusi, ten įsikverbė S. Amerikos kapitalas. . . Pats pirmasis susipažinimas su manó tėvynainio gyvenimu mane karčiai apvylė. . . "Campo Limpo" buvo vergų prekybos centras, kur kiekvieną dieną atėdavo dešimtys įmonininkų ir žmogaus mėsos pirklių. . . Gyvendamas visą pusmetį pas Baitoną, aš tik 4 k. valgiau mėsos ir beveik nemačiau duonos. . . Išvažiavusieji už vandenyno (turi galvoj JAV) rado tik. . . niekšišką eksploataciją, pasityčiojimus, panieką, nuolatinį skurdą. . . Užtat T. Lietuvoje — pagarba žmonėms. Kaip čia laisva ir gyventi. . .". Tas Norvaišas citatas turėtų pasiskaityti Andriulis su "Vilnės" bei "Laisvės" redaktorais ir patys savo noru "deportuotis" į tą "laisvą Lietuvą, kur taip lengva gyventi". . .

LIETUVOS PARTIZANŲ HIMNAS

Mes Lietuvos partizanai
Niekad liūdnei nedejuojam,
Mušam priešą kur pakliūva,
Ir linksmai visi dainuojam.

Mūsų kulkos yra taikios,
O kardai aštriai pustyti,
Neprašytus bolševikus
Žudom, baigiam išvaryti.

Jūsų simtas, o mūs dešimts,
Kova verda gi mirtina,
Už tėvynę linksma mirti
Kad per amžius ji būt laisva.

Mės nebijom vargo kieta,
Alkio, šalčio, tamsių girių,
Mes neiešim žūt Lietuvai,
Ar įvest ten bandžiavų.

Mindaug's, Vytaut's mus mokino,
Kaip reik priešus laukan vyti,
Jų narsumą mes ir sekam,
Pliekiam priešus kur tik matyt.

Rusų žemėn mes nueisim,
Lietuvos turtus gražinsim,
Atstatysim kas sugriauta,
Daug gražesnė bus Lietuva.

Ir bakužės mus šiaudinės,
Ir darželiai mus seselių
Sužieduotinės, motutės
Drąsos kovai mums priduoja.

O prie kelio tas smutkelis,
Narsus Vadas yr' mūs visų,
Tat, Dieve laimink išvyt priešą
Iš tėvynės brangių laukų!!!
Padangės Aras. —

MOKSLO NAUJIENOS

— Die Neue Zeitung skelbia, kad JAV New Yorko institutas TBC ligoms ištyrė naujus vaistus prieš džiovą. Tai niacino, antipellagra vitamainai ir vitamino B komplekso grupė. Naujų vaistų pagalba buvo padary-

ti eksperimentai 190 ligonių. Visi ligonys sirgo nebe-
pagydoma džiova. Naujus vaistus priėmę, ligonys po trijų savaičių sunormalino temperatūrą. Per 9 savaičius pacientė priaugo 84 svarus, kuri dėl ligos buvo anksčiau netekusi 97 svarus iki normalaus svorio. Vaistai vei-

kia bacilas užmušdami, bet nedarindami, kaip iki šiol. Tikimasi, kad naujieji vaistai į apyvartą bus paleisti dar šiemet gegužės ar birželio mėn. Jei šių vaistų tinkamumas pasitvirtins, tai TBC ligonių skaičius pasaulyje kris iki minimumo.

Nepriklausomoji Lietuva

Rašo A. USPENSKIS (Jau miręs)

— XXXI. —

Scenos Meno Draugija "Kultūra ir Gyvenimas". Aš tos Draugijos Pirmininkas. Draugijos Tikslas. Paskaitos. Lietuvos Istorija. Koncertai. Jubiliejai. Spektakliai. Suartėjimas su Lietuvos Rašytojais.

Pirmam pasirodymui pasirinkome A. Čechovo "Dėdė Vania". Režisavo Maskvos Dailės Teatro artistas Gr. Chmara.

Pasisekimas buvo didelis. Šiuo spektakliu mes atkreipėme į save Kauno žiūrovų rimtą dėmesį. Gr. Chmarui išvykus, režisūrą perėmė V. Bastunovas. Palaipsniui į trupę pradėjo veržtis vietiniai mėgėjai iš grupės "Meno mėgėjų draugija" — ir šiaip jaunimas. Talentingo režisieriaus V. Bastunovo vadovybėje, trupė uoliai ir sėkmingai dirbdama, smarkiai progresavo ir jau gana greitai laiku dramų teatras draugijos "Kultūra ir gyvenimas", turėjo savo sąstatą apie 25 stiprius aktorius.

Spektakliai buvo ruošiami pradžioje "Ateitininkų" salėje, o vėliau gaisrininkų savanorių t. vadinamoje Mira-Maros patalpoje. Bilietus vaidinimams išpardavo jau iš anksto. Kai kuriuos spektaklius tekdavo pakartoti, nes norintieji nesutildavo salėje. Repertuaras buvo labai įvairus. Statėme rusų klasikų, lengvas komedijas ir verstinius veikalus; lietuviškus, prancūziškus, vokiškus ir lenkiškus ir tuos sovietiškus, kurie nejuočiomis parodydavo visą menkystę ir siaubą sovietiškojo rojaus! Lietuvos spauda, 6 metų sukakties proga, pažymėjo privalumus, pasisekimą ir meninę vertę mūsų draugijos "Kultūra ir gyvenimas" ruošiamųjų spektaklių.

Vienas iš žymiausių Lietuvos poetų ir dramaturgų K. Binkis (g. 1893. XI. 4, m. 1942. IV. 27. rašė "Lietuvos Aide" — "Mums nėra reikalo išsirašinėti iš Rygos rusų dramą, kai mes čia pat po ranka, be ypatingų iškvietimo išlaidų turime neblogesnę dramų trupę draugijos "Kultūra ir gyvenimas". P. Vaičiūnas, K. Binkis ir kiti žymūs Lietuvos rašytojai buvo nuolatiniiais mūsų vaidinimų svečiais. Lietuvos dramų aktoriai turėjo mūsų teatre paliktas nuolatinės vietas.

Malonu buvo matyti žiūrovų eilėse kai kuriuos aukštus pareigūnus ir veikėjus, išėjusius savo mokslą dar prieškarinėje Rusijoje.

Jubiliejus: A. S. Puškino. J. M. Lermontovo, N. V. Gogolio, A. N. Tolstojaus, A. P. Čechovo, Turgenovo, A. N. Ostrovskio", kompozitorių: Čaikovskio, Glinkos, Rimskio - Korsakovo ir kitų, draugija "Kultūra ir gyvenimas" visuomet iškilmingai atšvėdavo ar tai savo teatre ar pasamdydama tam tikslui salę. (Kaip pav. Čaikovskio koncertas suruoštas Kauno Konservatorijos salėje, su paskaita talentingo kompozitoriaus J. Karnavičiaus). Kiekvieno rašytojo jubiliejus švenčiamas buvo suruošiant paskaitą, palydimą sukaktuvinko veikalo vaidinimu.

Šie jubilėjiniai parengimai būdavo pakartojami ir provincijos miestuose, kaip antai Šiauliuose, Panevėžyje, Zarasuose, Kybartuose, Ukmergėje ir kituose miesteliuose ir miestuose. Teatro spektaklius aplankydavo tiek rusų tiek lietuvių inteligentija ir labai gausiai.

— XXXII. —

A. S. Puškino Jubiliejus. Lietuviškas Veikalas. Generolo Žukausko Mirtis Ir Laidotuvės.

Ypatingai iškilmingai buvo atšvėstas 1936 m. 100 metų jubiliejus nuo žymiausio rusų poeto A. S. Puškino mirties, kur vėliau patapo ne vien tik rusų, bet pasauliniu poetu.

Draugija "Kultūra ir gyvenimas" griežtai iniciatyvos sudaryti Puškino jubilėjinį komitetą. Beveik prieš metus aš išsiuntinėjau (ne tik rusų, bet ir kitų tautybių) kultūrininkams kvietimus į steigiamąjį susirinkimą. Parinkimui paskaitininkų aš kreipiausi į rašytoją prof. V. Krėvę Mickevičių, kuris ir pats ne kartą buvo skaitęs

paskaitas apie Puškino rusų kalba, rusų gimnazijoje. Jis labai šiltai atsiliepė į mano prašymą. Pats mylimas lietuvių poetas, dramaturgas ir rašytojas, Krėvė Mickevičius suteikė man neįkainojamą patarimą Puškino jubiliejus paruošime, bet pats dalyvauti iškilnėse nepanorėjo, o rekomendavo man prof. B. Sruogą ir docentą Banevičių — du žinomus rusų literatūros dėstytojus Kauno Universitete. Rekomenduotieji ypatingai gerai buvo susipažinę su garsaus rusų poeto kūryba ir gyvenimu.

Pirmam steigiamajam susirinkime dalyvavo arti 80-ties žmonių, kurie iš savo tarpo išrinko 12 asmenų, jubilėjinį komitetą. To komiteto pirmininku buvo išrinktas rusų gimnazijos direktorius A. I. Tyminskis. Visoje eilėje posėdžių buvo paruošta ir patvirtinta jubilėjinio iškilnių programa. Tuo būdu 1936 metais A. S. Puškino mirties sukaktį ypatingai iškilmingai atšventė Lietuva. Vytauto Didžiojo Universitete, Kaune, buvo suruošta akademija, kurios metu buvo pasakyta daug kalbų, skirtų didžiojo poeto garbei ir prisiminimui.

Draugija "Kultūra ir gyvenimas" surinko savo teatro sienose (ateitininkų patalpoje) skaitlingą internacionalinę žiūrovų minia. Čia buvo lietuvių, rusų, lenkai, vokiečiai, žydai. Didžiulis teatras vos vos sutalpino virš 1000 asmenų, panorusių pagerbti didžiojo poeto atminimą, profesoriai su Krėve - Mickevičiu ir I. I. Lappo priešakyje, akademikai, dvasiškija ir bendrai inteligentija sausakimšai pripildė salę. Scenoje, prezidiume, sėdėjo: Puškino jubilėjinio komiteto pirmininkas, rusų gimnazijos direktorius A. I. Tyminskis, draugijos "Gyvenimas ir kultūra" pirmininkas — aš, Lietuvos Švietimo Ministerijos atstovas, Švietimo D-to direktorius M. Miškinis (Gogolio "Mirusiųjų Sielų" vertėjas). Lietuvos Universiteto atstovas docentas Banevičius, gudų mažumos atstovai Vs. N. Bojevas, Jakovliuk, dramų režisierius Vl. Iv. Bastunovas, studentų ir spaudos atstovai.

Puškino jubiliejus komiteto pirmininkas atidarė posėdį, pasakydamas atitinkamą kalbą. Puikią kalbą lietuviškai pasakė Švietimo atstovas M. Miškinis. Dideliu įkvėpimu praskambėjo docento Banevičiaus žodis. Kaip užburto klausėsi susirinkusieji,

doc. Banevičiaus kalbos apie "Dievo malonės" poetą, A. Puškino, virtusį pasauliniu dainium.

II dalis buvo koncertinė.

Lietuvos poetas Liudas Gira paskaitė savo eilėraštį, skirtą poeto atminimui. Po to pasirodė draugijos trupės artistės ir artistai, puikiai padeklamuodami Puškino eilėraščius. Operos dainininkės ir dainininkai išpildė visą eilę romanų, lietuvių ir rusų kalbose. Pakilioje šventinėje nuotaikoje skirstėsi žiūrovai iš šios akademijos — koncerto, pašvęsto didžiojo poeto atminimui pagerbti, poeto, kuris savo kūrinuose šauke žmones tiesos, šviesos, gėrio ir meilės žmogui, kelian. Sekančią dieną, įvyko iškilmingas spektaklis "Kultūra ir Gyvenimas" draugijos teatre. Ėjo "Boris Godunov", "Rusalka", "Šykštusis riteris" — ištraukos. Trečią dieną tas pats spektaklis rusų gimnazijos scenoje. Keturtoją dieną paskaita "A. S. Puškinas", iliustruojama šviesos paveikslais ekrane. Ši paskaita buvo skirta moksleivijai. Mano įprašytas, paveikslus iš A. Puškino gyvenimo ir jo kūrinių parodė Technologijos fakulteto (Vyt. Didž. Universiteto) prof. Vinkleris.

Kaip jau anksčiau esu minėjęs, visa teatro trupė "Kultūra ir gyvenimas" jubilėjinė programa buvo pakartota provincijoje. Lietuviškųjų veikalų pastatymą labiausiai pavykęs S. Čiurlionienės "Pinigėliai". Prieš šio veikalą pastatymą, aš, kaip draugijos pirmininkas, drauge su režisierium Bastunovu, nuvykome pas pjesės autorių p. Čiurlionienę. Mes prisistatydinom jai ir prašėme leidimo išversti jos veikalą "Pinigėliai" ir pastatyti mūsų teatro scenoje. Rašytojai sutiko, su sąlyga, kad jai bus sumokėtas už vertimą autoriaus honoraras. V. I. Bastunovas per kelias dienas išvertė veikalą ir mes pradėjome darbą.

Šio veikalą pastatymas į premjerą priviliojo daug lietuviškos publikos ir rašytojų. Pati autorė sėdėjo pirmoje eilėje ir draugiškai plojo mūsų artistų vaidybai. Pasibaigus vaidinimui, aš iškviečiau p. Čiurlionienę į sceną, pristatydama ją žiūrovams, kaip veikalą autorę. Ilgais ir audingais plojimais pasveikino žiūrovai rašytoją.

(Bus daugiau)

PIRMAS BAŽNYTINIS MUZIKOS KONCERTAS

KOVO MĖN. 30 D. 5:00 VAL. PO PIETŲ

Rengiamas šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, š. m. kovo mėn. 30 d. 5:00 val. p. p.

Palaiminimas po koncerto. Koncerto pelnas skiriamas Nekalto Prasidėjimo Seserų, Putnam, Conn. koplyčios statybai paremti. Rengimo komitetas: garbės pirm. kleb. kun. A. Petraitis, pagelb. kun. M. Tamulevičius, kun. Volungis; pirm. Marijona Vaišnorienė, vice-pirm. Ieva Danilienė. Vaikams bilietai už pusę kainos.

Bažnytinio koncerto programoje dalyvaus sekantieji: Barbara Darlys solistė; Ipolistas Nauragis, solistas; šv. Kazimiero choras, vad. dir. Juozui K. Žemaičiui; John Frissora, cellistas; James Arnold, smuikininkas; Luke Richards, vargoninkas.

Bilietus prašome įsigyti išanksto pas komiteto narius arba pas bilietų platintojus: A. Kavaliauskaitę, L. Savickaitę, Kuodį, Pr. Pauliukonį, Nauragytę, Kielienę, Brazauskaitę, Giraitienę, Bagužinskienę, Sidabriene, Watkins, Lendraitienę, ir Liutkienę, Daumantaitę ir Zimavičiūtę. R. Komitetas

Susirinkimas

š. m. kovo mėn. 30 d. 2 val. po pietų Liet. Pil. Klubo salėje, 12 Vernon gatvės, įvyks Lietuvos Remti D-jos I skyr. SUSIRINKIMAS, kurio metu p. Pr. Pauliukonis padarys pranešimą apie organizuojamą Am. Lietuvių Bendruomenę. Susirinkime gali dalyvauti ir ne nariai. Atskiri pakvietimai (nariams) nebus siunčiami.

LRD I Skyr. Valdyba

Klausykites

"LIETUVIS"

Lietuviškos

Radio Programos

vad. J. K. ŽEMAIČIUI

Sekm. nuo 1:00 iki 1:30 val. p.p. Stotis WAAB-1440 kc.

Išnuomojamas

Atskiras kambarys su visais patogumais, arti miesto, su šiluma ir vonia. Visomis informacijomis kreipkitės 14 Vernon St., Worcester.

Išrinkime SLA Iždininku ALBINĄ S. TREČIOKĄ

Kad būtų sutaupyta daug pinigų ir laiko SLA narių naudai, kad SLA reikalai būtų atlikti gerai ir greitai, kad SLA apdrauda ir pašalpa būtų stipriausia ir kad SLA narių visi reikalai būtų pilnai apsaugoti, yra būtina reikalinga balsuoti už A. S. TREČIOKĄ ir išrinkti jį į SLA Centro Iždininko vietą.

ALBINAS S. TREČIOKAS dirba SLA narių naudai virš 25 metų. Buvo SLA seimuose išrinktas į Apšvietos ir Finansų komisijas ir pavyzdinai dirbo jose 10 metų. Taip pat be pertraukos yra SLA 245 kuopos ir 5-to apskrįčio valdyboje virš 25 metų. Be to, jis yra New Jersey ir New York valstybių pripažintas apdraudos žinovas. Todėl visi SLA nariai yra prašomi balsuoti už Albiną S. Trečioką į SLA Centro Iždininko vietą. SLA 245 Kuopos ir SLA 5-to Apsk. Valdybos Nariai

Paieškomi Giminės

ADOLFO ARGUST'o, mirusio 1950 m. spalio mėn. 8 d. Bronx, New York.

Velionis gim. 1895 metais Kėdainių apskrityje, Bublų kaime. 1931 metais lankėsi Lietuvoje, Kėdainių ap. (Jo pase yra šėtos policijos antspaudo).

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Svarbus Susirinkimas

Ateinantį trečiadienį, balandžio 3 d., 7 val. vak., Klubo salėje, 12 Vernon gatvės vyksta SLA 57 kp. susirinkimas.

Kadangi šiame susirinkime bus balsuojami už busimuosius kandidatus į SLA Pil. Tarybą, tai visų narių prašau susirinkti į šį svarbų susirinkimą.

A. Kriaučialis, sek.

Vieša Padėka

Užgavėnių Blynų vakaras, kuris buvo kovo 2-trą d. š.m. su ruoštas dėl ligonių tremtinių likusių Vokietijoje, nuoširdžią padėką sekančioms narėms kurios pasidarbavo: Repšienei, Kielienei, Pigagienei, Žydelienei, Jankauskienei, Sinkevičienei, Simonienei, Lazonienei, Pajadienei, Račiukaitienei Šimkienei, Nedzveskienei, Mikolaitienei ir Kaliūnienei.

Bowden Fish & Chip Shop

Kepta žuvis, Bulvės, Kepta įvairi žuvis ir Klamsai
Užsakymai Išpildyti Išsinešti
Parduodam šviežias žuvis
264 Grafton Street
Tel. 5-8593

Reikia Pagelbininkės

Prie namų ruošos darbo. Patogus namai, geros sąlygos. Kreipkitės pas Mrs. Pinsky, Tel. 6-9116, 354 Greenwood St., Worc.

Pranešimas

š. m. kovo mėn. 30 d. 2 val. po pietų Liet. Pil. Klubo salėje įvyksta Lietuvai Remti D-jos I-mo skyr. SUSIRINKIMAS. Susirinkimo metu p. Pr. Pauliukonis padarys pranešimą apie Am. Lietuvių B-nę.
LRD I Skyr. Valdyba

Centinis Padavimas

Worcester Lietuvių Seneliams pagelbos namo draugija rengia "Penny Sale", kovo (March) 29-tą dieną, Liet. Uk. Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės. Parengimas prasidės 7-tą val. vak. Bus labai graži išlaimėjimų ir bus linksmas vakaras. Taigi visus nuoširdžiai prašom.

Rengimo Kom.

SPALVUOTI LIETUVOS JUDAMI PAVEIKSLAI

SU DAINOMIS IR MUZIKA

LIETUVIO NAMELIS

BUS RODOMI

SEKMAD. BALANDŽIO (April) 6, 1952

Lietuvių Ukėsy Klubo Salėje - 12 Vernon Street

PRADŽIA LYGIAI 3 VAL. PO PIETŲ

PAMATYKITE SAVO TĖVYNĘ LIETUVĄ

Filma Gaminta ir Rodoma Žymaus Amerikos Lietuvis Filmuotoju JUOZO JANUŠKEVIČIAUS, Jr.

Didžiausia ir Naujausia Lietuvos Filma Su Gražiausiais, Įdomiausiais Lietuvos Vaizdais

Pagaminta prieš pat karą 1939 metų vasara Plačioje Lietuvoje

PAMATYSIT, BUS RODOMA:

Kaunas, Palanga, Birštonas, Marijampolė ir kiti miestai, Ukės laukų darbai, ūkininkų gyvenimas, LIETUVOS KARIUOMENĖ ir KARIUOMENĖS MANEVRAI. Kauno Policijos Raiteliai, Vytauto MuzėjusKaune, Upė Nemunas, Uogų Braskių ir Kaimo Juodos Duonos pardavėjus rinkoje ir tūkstančius kitų vaizdų čia nesuvar-dinta. Filma yra viena iš gražiausių - Džiaugisitės pamatę — Gaudysite Nematę.

IZANGA TIK 75c - Vaikams 35c

Vietiniai ir iš apylinkės Lietuviai nuoširdžiai kviečiami atsilankyt.

BEAUTIFUL COLORED MOVING PICTURES OF LITHUANIA

JUOZAS AIMUTIS

— Jei nori batus ar batelius pataisyti, eik pas batsiuvių Juozą Aimutį, gyvenantį 82 Lincoln St., Worcester, kuris sutvarkys greitai, gerai ir svarbiausiai, tai nenupleš, — tarė kaimynas Balys.

— Labai dėkui už patarimą, šiandieną šeštadienį, tai tuoj ir einu. Nunešiu visą krūvą batų taisyti. Gal bent vieną porą suskubus sutaisyti dar šiandieną. Laikrodis rodė 11 val. dienos. Paėmiau portfelį ir į jį sukimšęs net 6 poras batų, patraukiau į kelią. Po 25 minučių pasiekiau 82 Lincoln St. ir ant durų stiklo užrašyta Juozas Aimutis. Įeinu į vidų. Kambarys pločio apie 3 1/2 metro, bet ilgio apie 9 metrus. Išilgai kambarį bufetinis stalas, kurio vienoje pusėje, palei sieną, pristatyta įvairiausių batsiuvių siuvamų mašinų ir prie jų trusinėja augalotas vyras, iš išvaizdos turįs 65-68 metus. Kitą pusę bufeto medinė sofa ir pora kėdžių. Tai atsilankę klientams.

— Laba diena! Ar tamsta būsite ponas Aimutis? — klausiu.

— Taip, aš būsiu Juozas Aimutis, tik batsiuvis, o ne ponas, — su šypsena atsakė p. Aimutis.

— Labai malonu. Aš kaip tik atnešiau batus, gal galėsite suremontuoti? — klausiu jį.

— O kur gi gyvenai? — klausia jis.

— Netoli! Columbia gatvės.

— Teisingai, kad netoli. Teko eiti apie pusvalandį laiko.

— Maždaug atėjau per 25 minutes.

— Rodyk ką atsinešai, — tarė rimtai.

— Išsiėmiau iš portfelio batus ir sudėjau ant bufeto.

— Gerai. Ar nori palikti, ar lauksi kol sutaisyčiau. Užtrūks apie 2 valandų.

— Galiu luktelti. Jei nesuskubsite visų, tai gal nors dalį sutvarkysite.

Juozas Aimutis išsidėjo visus mano nuneštus batus ant bufeto į eilę, dar kartą peržiūrėjo kuriai porai kas reikalinga da-

ryti ir paėmęs reples, pradėjo plėsti nudėvėtus užkulnius bei puspadžius. Aš žiūri į jį ir stebiu, kaip jis mikiškai batsiuvio darba atlieka. Taip man bežiūrint nuneštieji batai (pusbačiai ir batukai) dar labiau apsinuogino ir gavo markatnesnę išvaizdą. Bet greitai ponas batų meistras atsinešė naujų puspadžių ir įkišęs į mašiną pradėjo juos piauustyti ir dėti prie kiekvienos poros. Vėliau paėmė koją tai dėžę, atsukė kamštį ir paėmęs teptuką ištepė naujuosius puspadžius bei batų vietą, kur teks kalti. Kaip vėliau paaiškėjo, tai buvo klijai. Ir greit naujus puspadžius dėjo į tinkama vietą. Vėliau ant kurpario ir keliais vyniais prikaldė. Įkišo į suvamą mašiną ir puspadžius dar prisiuvo. Ir nepraėjo 2 valandos, visi mano nunešti batai buvo suremontuoti.

— Nu, tai ir bus darbas baigtas, — tarė Juozas Aimutis.

— Atleiskite už mano nekulų klausimą. Kaip senai dirbate batsiuvio darba? — klausiu jį.

— Neseniai. Tik 32 metai kaip verčiuos šiuo amatu. O gal įdomi mano biografija? Galiu pasakyti.

— Labai norėčiau išgirsti, tik neturėjau drąsos klausti, nes matau, kad labai užimtas darbu.

— Taip. Bet dabar darba baigėme. Tai galime ir pasižnekti.

— Kiek man duodi metų? klausia jis mane.

— Aš manau, kad turite 65-68 mtus.

— Taip paskutinio skaitliaus numerys tinka, bet pirmasis bus dešimtimi didesnis. Aš dabar turiu 78 metus.

Esu kilęs iš kaimo Žemaitaičių, Seredžiaus valsč., Kauno apsk. į Ameriką atvažiavau 1899 metais, prieš šv. Juozapo dieną. Taigi varduves švenčiu jau Amerikoje, Brocktone. Brocktone išgyvenau 6 metus ir persikėliau į Worcesterį. Pradžioje dirbau batų fabrike, o vėliau net batsiuviųje. Bet užėjus blogiems laikams—nedarbiui, krau-

tuvė bankrutavo. Tada, aš pasikolinau dar \$300.00 ir atsidarau nuosavą batų taisymo dirbtuvę, kurioje ir iki šiai dienai tebedirbu. Buvau vedęs Magdę Rozgajtę, kilimo iš Seduvos miesto, ir susilaukėme sūnaus, kuris dabar jau yra 42 metų amžiaus ir vedęs. Mano prisiega prieš kelius metus mirė ir dabar našlys.

Tamsta seneniai atvykai į Ameriką ir radote daug senų Amerikos lietuvių. Kai aš atvykau, tai tuomet buvo lietuvių dar mažai. Už tai daug teko padirbėti. Statėme bažnyčias, kurėme parapijas ir prie parapijų mokyklas. Darba atlikome talkos būdu ir savanoriškai, be jokių atlyginimų, kad tik būtų lietuviška bažnyčia, įkiurta parapija ar atidaryta mokykla. Ir džiaugėmės, kai baigdavome užmąnytą ir pradėtą darbą. Oi, teko papraktuoti, bet padarėme ką galėjome.

Tada ir darba buvo sunkiau gauti ir atlyginimas menkas. Bet mūsų pasiryžimas buvo didelis ir tas padėjo nugalėti visas kliūtis. Tiesa, ir dabar, naujai atvykusieji tremtiniai, steigia šeštadienines mokyklas, rengia minėjimus. Bet už darbą reikalauja atlyginti. Mūsų laikais to nebuvo, net į galvą niekam neatėjo, kad surengtų kursų ar net amato pasimokyti mokytojai reikalautų valandinio atlyginimo.

— Atleiskit, jei pertrauksiu. Ir dabar, naujieji lietuviai amerikoniai, jei dirba, tai dirba irgi be jokio atlyginimo, kad tik lietuvių palaikyti, — sakau jam.

— Dirbtuvė atėjo naujas klientas.

— Mielas. Šiandieną baigsime. Gal turėsi kada liuosą valandėlę, gal dar reikės suremontuoti batus, atėik. Lauksiu. Labai buvo malonu pasikalbėti. Tada aš paspausiu dar daugiau iš pergyvenimų Amerikoje.

Atsisveikinau ir patenkintas išėjau, nes suremontuoti visus nuneštus batus ir paėmė labai mažą atlyginimą, už didelį darbą.

L. ŽVYRKALNIS

BABUŠKINAITĖS BALETAS

DĖMESIO!! DĖMESIO!!

BALANDŽIO (April) 19 d., 7 val. vak.

ELKS CLUB SALEJE (39 Elm St.)

TREMTINIŲ MENO RATELIO RENGIAMAS

KONCERTAS - BALETAS

PROGRAMOJE:

1. BABUŠKINAITĖS BALETO Studijų Klasės pastatymas—Raudonkepuraitė.

2. Tremtinių Meno Ratelio chras.

Po programos šokiai ir Turtingas Bufetas.

Koncerto pelnas skiriamas sušelpiti ligonius Vokietijoje Nepraleiskite progos pamatyti gražų programą ir sušelpiti ligonius Vokietijoje

RENGĖJAI

WORCESTERIO LIETUVIAI!

Remkite Modernišką Lietuvišką Vaistinę

IDEAL PHARMACY

29 KELLY SQUARE

WORCESTER, MASS.

Jei reikia vaistų, kreipkitės pas registruotą vaistininką, savininką VYTĖ AUTĄ SKRINSKĄ. Jis išpildo medikališkus daktarų receptus ir patarnauja visokiais sveikatos reikalais. Taipgi, vaistai yra pasiūniami per pašta į kitus miestus. Be to, užlaiko geriausios rūšies kosmetikos, skutimosi reikmenų, knygų, laikraščių, filmų, sa'dainių, šaltkošės, riešutų, cigarų, cigarėčių ir skanių gėrimų.

LIETUVIS PAS LIETUVI